

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“
ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ**

**Број: 400-1132/2020-06/9
Београд, 2. новембар 2020. године**

САДРЖАЈ:

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево.....3
2. Извештај о ревизији правилности пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево.....6

ПРИЛОГ I – РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II – НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“ ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО ЗА 2019. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“ ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“ ДРУШТВО С ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО ЗА 2019. ГОДИНУ

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево (у даљем тексту: Друштво) за 2019. годину и то: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, финансијски извештаји за 2019. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево на дан 31. децембар 2019. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење о финансијским извештајима

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да нам пруже основ за наше мишљење.

Остала питања

Финансијски извештаји Друштва у ранијем периоду нису били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности,

¹ („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07 и 36/10)

² („Службени гласник РС“, број 9/09)

обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради. Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије. Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.
- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

2. новембар 2020. године

Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење са резервом о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2019. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2019. годину.

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у делу извештаја Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево, по свим материјално значајним питањима, су извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Код обрачуна и исплате зарада и накнаде зарада у току 2019. године у Друштву, утврђене су следеће неправилности:

- Друштво није, приликом обрачуна зараде у 2019. години, примењивало основицу за обрачун и исплату зарада која је била у примени на дан промене података о правној форми Друштва у Агенцији за привредне регистре, односно на дан 24. децембра 2015. године, која је износила 19.602 динара за месечни фонд од 174 часова рада, већ је примењивало увећану месечну основицу за обрачун зарада утврђену у износу од 24.674 динара за фонд од 174 часова рада. Поступајући на тај начин, Друштво је у 2019. години, више обрачунало и исплатило основну зарату запослених за износ од најмање 7.008 хиљада динара, што није у складу са чланом 5. став 1. Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

- Поред наведеног, Друштво је накнаде зарада запосленима за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, обрачунавало и исплаћивало у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у коју су биле укључене накнаде зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, што није у складу са чланом 114. став 1., а у вези члана 105. став 3. Закона о раду, а нису биле укључене накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора које се, као примање из радног односа, сматрају зарадом у смислу одредбе члана 105. став 3. Закона раду.

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење са резервом.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују.

Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић

Државна ревизорска институција

Макензијева 41

11000 Београд, Србија

2. новембар 2020. године

**РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

САДРЖАЈ

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја	11
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја.....	12
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања.....	12
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	14
5. Мере предузете у поступку ревизије.....	14
6. Захтев за достављање одазивног извештаја.....	15

Приоритет налаза и датих препорука је одређен према следећем:

- Приоритет 1 - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.
- Приоритет 2 - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.
- Приоритет 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године.

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2019. годину, утврђене су следеће неправилности које су разврстане по приоритетима, односно редоследу по којем треба да буду отклоњене:

ПРИОРИТЕТ 1³ (висок)

Нису утврђени налази високог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2⁴ (средњи)

1. Као што је објашњено у Напомени 6.1.3. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво није, у 2019. години и у претходним периодима, вршило процену нето оствариве вредности залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са захтевима Одељка 13 – Залихе (параграф 27.2 – 27.4) МСФИ за МСП. У поступку ревизије утврђено је да је Друштво у оквиру залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, на дан 31. децембар 2019. године, исказало залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара код којих није било обрта у временском периоду дужем од годину дана, односно које нису биле коришћене и трошене у периоду дужем од једне године у укупном износу од 2.749 хиљада динара. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године, више исказало залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, а мање расходе обезвређења залиха материјала и робе из ранијих година у износу од 2.749 хиљада динара.

2. Као што је објашњено у Напомени 6.1.1.1. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво је на основу напомене, из Извештаја о процени основних средстава са стањем на дан 31. октобар 2019. године, која је извршена од стране NEW ROYAL VALUATION BALKAN д.о.о. Београд, да земљиште припада ЈП Националном парку Копаоник, Копаоник, из својих пословних књига на дан 31. децембар 2019. године, искњижило грађевинско земљиште у државној својини на којем Друштво има уписано право коришћења укупне површине од 8 ари, и укупне вредности у износу од 1.178 хиљада динара. На основу извршеног увида у Лист непокретности број 441 КО Крива Река – Имаоци права на парцели-Лист Б, утврђено је да Друштвено водопривредно предузеће „Западна Морава“ Краљево има уписано право коришћења, док је као носилац права својине уписана Република Србија, облик својине државна, са обимом удела 1/1. У делу терети на парцели лист Г- уписана је врста терета: земљиште у зони националног парка. Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године, мање исказало земљиште, а више расходе по основу обезвређења имовине која се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха у износу од 1.178 хиљада динара.

³ Приоритет 1 - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити у року од 90 дана.

⁴ Приоритет 2 - грешке, неправилности и погрешна исказивања које је могуће отклонити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

ПРИОРИТЕТ 3⁵ (низак)

Нису утврђени налази ниског приоритета.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

У поступку ревизије нису утврђене препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1. Препоручује се Друштву да се обрати надлежном органу оснивача са иницијативом да за сво земљиште које користи, а које није евидентирано у пословним књигама Друштва, утврди обим и врсту права коју има на њима и да на основу одговора оснивача изврши његово евидентирање у пословним књигама (Напомена: 6.1.1.1 – Препорука број 3).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

У поступку ревизије нису утврђене препоруке трећег приоритета.

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1. Као што је објашњено у Напомени 6.2.5.1. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, код обрачуна и исплате зарада и накнада зарада у току 2019. године у Друштву, утврђене су следеће неправилности:

– Друштво није, приликом обрачуна зараде у 2019. години, примењивало основицу за обрачун и исплату зарада која је била у примени на дан промене података о правној форми Друштва у Агенцији за привредне регистре, односно на дан 24. децембра 2015. године, која је износила 19.602 динара за месечни фонд од 174 часова рада, већ је примењивало увећану месечну основицу за обрачун зарада утврђену у износу од 24.674 динара за фонд од 174 часова рада. Поступајући на тај начин, Друштво је у 2019. години, више обрачунало и исплатило основну зараду запослених за износ од најмање 7.008 хиљада динара, што није у складу са чланом 5. став 1. Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

– Поред наведеног, Друштво је накнаде зарада запосленима за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, обрачунавало и исплаћивало у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у коју су биле укључене накнаде зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, што није у складу са чланом 114. став 1., а у вези члана 105. став 3. Закона о раду, а нису биле укључене накнаде трошкова за исхрану у току рада и

⁵ Приоритет 3 - грешке, неправилности и погрешна исказивања која је могуће отклонити у року од датума припреме наредног сета финансијских извештаја до три године

накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора које се, као примање из радног односа, сматрају зарадом у смислу одредбе члана 105. став 3. Закона раду.

2. Као што је објашњено у Напомени 6.2.5. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво није код надлежног министарства, пре исплате зарада за све месеце у 2019. години, оверавало обрасце за контролу обрачуна и исплате зарада (Образац ЗИП-1), што није у складу са чланом 14. Одлуке, Владе Републике Србије, о измени оснивачког акта Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево 05 Број: 023-9804/2018 од 18. октобра 2018. године, којим је прописано да је Друштво дужно да пре исплате зарада овери образац за контролу обрачуна и исплате зарада. Поступајући на тај начин Друштво је извршило исплату зарада, накнада зарада и осталих личних расхода за 2019. годину у укупном износу 82.988 хиљада динара, без примене члана 14. Одлуке Владе Републике Србије 05 Број: 023-9804/2018 од 18. октобра 2018. године и члана 66. Закона о јавним предузећима.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1. Као што је објашњено у Напомени 7.3. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво је у току 2019. године извршило набавку добара у укупном износу од 675 хиљада динара, а да претходно није спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог закона, што није у складу са одредбама чланова 7., 7а. и 39. став 2. Увидом у аналитичку евиденцију добављача ЈП Електропривреда Србије, Београд утврђено је да је Друштво у току 2019. године, извршило набавку истоврсних добара, односно добара која имају исту намену, својства и припадају истој групи добара у општем речнику јавних набавки и то група 09300000 – Електрична енергија, у укупном износу од 675 хиљада динара без ПДВ-а. Полазећи од члана 39. став 2. Закона о јавним набавкама који прописује да наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона на набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 500 хиљада динара, а имајући у виду да нису постојали ни разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама прописани члановима 7. и 7а., утврђено је да је Друштво било у обавези да за набавку електричне енергије у износу од 675 хиљада динара без ПДВ-а спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1. Као што је објашњено у Напомени 4.1. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво није усвојило стратегију управљања ризицима у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, чиме није поступио у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2. Као што је објашњено у Напомени 4.2. Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања за 2019. годину, Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

У поступку ревизије нису утврђене препоруке првог приоритета.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

1. Препоручује се Друштву да, у наредном периоду набавку добара, услуга и радова за које у смислу члана 7., 7а. и 39. став 2., Закона о јавним набавкама, не постоје разлози за изузеће од примене овог закона, врши након спровођења одговарајућег поступка јавне набавке (Напомена: 7.3. – Препорука број 4).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

1. Препоручује се Друштву да настави са активностима започетим ради успостављања система финансијског управљања и контроле, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, који подразумева и: Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остваривање циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени); Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво и достављање Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију (Напомена 4.1. – Препорука број 1).

2. Препоручује се Друштву да успостави интерну ревизију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. – Препорука број 2).

5. Мере предузете у поступку ревизије

1. Друштво је у поступку ревизије, 10. септембра извршило процену нето оствариве вредности залиха материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, свођењем књиговодствене на нето оствариву вредност у складу са захтевима Одељка 13 – Залихе (параграф 27.2 – 27.4) МСФИ за МСП и исту евидентирало у пословним књигама за 2020. годину на начин да је повећанло расходе по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне, као и исправку вредности материјала, резервних делова, алата и инвентара у износу од 2.749 хиљада динара (Напомена: 6.1.3.).

2. Друштво је у поступку ревизије, почев од исплате зарада за месец август 2020. године, дана 7. септембра 2020. године, извршило оверу ЗИП - 1 Обрасца код надлежног министарства у складу са чланом 3. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима (Напомена: 6.2.5.).

3. Друштво је, почев од обрачуна зараде за месец септембар 2020. године, дана 5. октобра 2020. године, извршило обрачун накнаде зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци у коју су укључена само примања из радног односа која се сматрају зарадом у смислу одредбе члана 105. став 3. Закона о раду (Напомена: 6.2.5.1.).

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Субјект ревизије Водопривредно друштво „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево је на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужан да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Субјект ревизије Водопривредно друштво „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг

пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања.

У овим случајевима Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7. до 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“ ДРУШТВО С
ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО
ЗА 2019. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. Основни подаци о субјекту ревизије	20
2. Критеријуми за ревизију правилности пословања	21
3. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја и рачуноводствене политике	21
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	21
3.2. Рачуноводствене политике	22
4. Интерна финансијска контрола	35
4.1. Финансијско управљање и контрола	35
4.2. Интерна ревизија	40
5. Програм пословања	41
6. Финансијски извештаји	41
6.1. Биланс стања	41
6.1.1. Некретнине, постројења и опрема	41
6.1.2. Дугорочни финансијски пласмани	45
6.1.3. Залихе	45
6.1.4. Потраживања по основу продаје	47
6.1.5. Друга потраживања	48
6.1.6. Краткорочни финансијски пласмани	48
6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина	48
6.1.8. Порез на додату вредност	49
6.1.9. Активна временска разграничења	49
6.1.10. Капитал	49
6.1.11. Дугорочна резервисања	52
6.1.12. Одложене пореске обавезе	52
6.1.13. Краткорочне финансијске обавезе	53
6.1.14. Обавезе из пословања	53
6.1.15. Остале краткорочне обавезе	53
6.1.16. Обавезе по основу пореза на додату вредност	53
6.1.17. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	54
6.2. Биланс успеха	54
6.2.1. Приходи од продаје производа и услуга	54
6.2.2. Други пословни приходи	55
6.2.3. Трошкови материјала	55
6.2.4. Трошкови горива и енергије	56

6.2.5. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	56
6.2.6. Трошкови производних услуга	60
6.2.7. Трошкови амортизације	61
6.2.8. Нематеријални трошкови	61
6.2.9. Финансијски приходи	63
6.2.10. Финансијски расходи	63
6.2.11. Остали приходи	63
6.2.12. Остали расходи	64
6.3. Извештај о осталом резултату	64
6.4. Извештај о променама на капиталу	65
6.5. Извештај о токовима готовине	65
6.6. Напомене уз финансијске извештаје	65
7. Јавне набавке	65
7.1. Јавне набавке спроведене у отвореном поступку	67
7.2. Јавне набавке мале вредности	68
7.3. Утврђене неправилности у поступцима јавних набавки	68
8. Потенцијалне обавезе	69

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Водопривредно друштво „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево (у даљем тексту: Друштво) основано је Одлуком, Владе Републике Србије, о изменама и допунама оснивачког акта Друштвеног водопривредног предузећа „Западна Морава“, Краљево, 05 Број: 023-8843/2015 од 20. августа 2015. године.

Друштвено водопривредно предузеће „Западна Морава“, Краљево уписано је у Регистар привредних субјеката у Агенцији за привредне регистре Решењем БД број 33243/2005 од 17. јуна 2005. године.

Решењем Владе Републике Србије о преузимању власничких права на друштвеном капиталу⁶, Република Србија је преузела власничка права у Друштвеном водопривредном предузећу „Западна Морава“, Краљево и постала власник 100% капитала Друштвеног водопривредног предузећа „Западна Морава“ Краљево.

Промена уписа у Регистар привредних субјеката, Друштвеног водопривредног предузећа „Западна Морава“ Краљево у Водопривредно друштво „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево, извршена је Решењем Агенције за привредне регистре БД број 109249/2015 од 24. децембра 2015. године.

Одлуком о измени оснивачког акта Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево, 05 Број: 023-9804/2018, коју је Влада Републике Србије донела на седници одржаној 18. октобра 2018. године, извршено је усклађивање оснивачког акта са Законом о јавним предузећима.⁷

Оснивач Водопривредног друштва „Западна Морава“, Краљево је Република Србија, а права оснивача врши Влада Републике Србије (у даљем тексту: Оснивач).

Претежна делатност Друштва је изградња хидротехничких објеката (шифра претежне делатности је 42.91).

Друштво обавља водну делатност уређења водотока и заштиту од штетног дејства вода, као делатност од општег интереса, у складу са законом којим се уређује управљање водама.

У оквиру делатности од општег интереса Друштво обавља следеће послове: 1) спровођење одбране од поплава и других облика заштите од штетног дејства вода; 2) старање о функционисању водних објеката и система; 3) одржавање регулационих и заштитних објеката и пратећих објеката на њима; 4) одржавање хидромелиорационих система за наводњавање и одводњавање; 5) извођење санационих радова и хитних интервенција на заштитним и регулационим објектима; 6) праћење стања водних објеката.

Друштво може обављати и друге делатности, укључујући и спољнотрговинску делатност, уколико за то испуњава услове прописане законом.

Пун назив: Водопривредно друштво „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу Краљево.

Скраћени назив: ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево.

Седиште Друштва је у Краљеву, улица Цара Лазара број 102.

Матични број: 07154097.

ПИБ: 101261215.

Просечан број запослених на бази стања крајем сваког месеца у 2019. години био је 60 (у 2018. години 51).

⁶ („Службени гласник РС“, број 122/14)

⁷ („Службени гласник РС“, број 15/16)

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији⁸ је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

У овој ревизији испитивали смо усклађеност пословања са прописима из следећих области:

- Јавне набавке,
- Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи,
- Обезбеђивање заштите општег интереса,

Прописи који су коришћени, у ревизији правилности пословања, као извори критеријума су:

- Закон о јавним набавкама,⁹
- Закон о буџетском систему,¹⁰
- Закон о раду,¹¹
- Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору,¹²
- Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору,¹³
- Уредба о поступку прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава,¹⁴
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава,¹⁵
- Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима,¹⁶
- Закон о јавним предузећима.¹⁷

3. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја и рачуноводствене политике

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја, правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да врше у складу са Законом о рачуноводству који прописује Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основу за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (Концептуални оквир за финансијско извештавање), Међународни рачуноводствени стандарди (МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (МСФИ) и Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (МСФИ за

⁸ („Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18 - др. закон)

⁹ („Службени гласник РС“, бр. 124/12, 14/15, 68/15)

¹⁰ („Службени гласник РС“, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15, 99/16 и 113/17)

¹¹ („Службени гласник РС“, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - одлука УС и 113/17)

¹² („Службени гласник РС“, број 93/19)

¹³ („Службени гласник РС“, бр. 68/15 и 81/16 - одлука УС)

¹⁴ („Службени гласник РС“, бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14, 22/15 и 59/15)

¹⁵ („Службени гласник РС“, број 116/14)

¹⁶ („Службени гласник РС“, број 27/14)

¹⁷ („Службени гласник РС“, бр. 15/16 и 88/19)

МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Друштво је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у мало правно лице и примењује Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП).

Приложени финансијски извештаји су приказани у форми прописаној Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике.¹⁸ Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2019. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2018. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3.2. Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике Друштва, дефинисане су Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 28/1 од 28. јануара 2019. године, као и Правилником о изменама Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 108 од 20. фебруара 2019. године.

Рачуноводствене политике представљају специфичне принципе, основе, конвенције, правила и праксе које ентитет примењује при састављању и презентацији финансијских извештаја.

Усвојене рачуноводствене политике односе се на признавање, мерење и процењивање средстава, обавеза, прихода и расхода.

Општи услови за признавање средстава и обавеза

Општи услови за признавање средстава су:

- да предузеће има економску корист над средством,
- да постоји вероватноћа да ће по основу тог средства у предузеће притицати економска корист,

¹⁸ („Службени гласник РС“, бр. 95/14 и 144/14).

- да се набавна цена или цена коштања средства може поуздано измерити.

У стална средства која се калкулативно отписују признају се она за која се изврши процена да испуњавају услове за средство. У случају истоврсних средстава која се заједно користе, појединачна вредност се утврђује као збир вредности истоврсних средстава.

Зграде и опрема који се делом издају у закуп признају се у инвестиционе некретнине у сразмерном делу у односу на укупну исказану вредност.

За признавање курсних разлика се примењује основни поступак из Одељка 30 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете.

Шеф финансијског сектора одлучује да ли су испуњени услови за признавање појединих резервних делова као опреме.

Остали додатни услови признавања средстава се примењују у складу са одредбама релевантних МСФИ за средње и мале ентитете, а тумачење постојања додатних услова за признавање средстава даје директор финансијског сектора.

Општи услови за признавање обавеза су:

- да предузеће има законску или изведену обавезу,
- да је извесно да ће по основу измирења обавеза доћи до одлива средстава из предузећа,
- да се висина обавезе може поуздано измерити.

Остали додатни услови признавања средства се примењују у складу са одредбама релевантних МСФИ за средње и мале ентитете, а тумачење постојања додатних услова за признавање обавеза даје шеф финансијског сектора.

Вредновање

Нематеријална имовина

Нематеријална имовина представља немонетарна средства која се могу идентификовати, без физичке суштине. Нематеријална имовина се може идентификовати када:

- одвојива, односно могуће је одвојити или оделити од ентитета и продати, пренети, лиценцирати, изнајмити или разменити, било засебно или заједно са повезаним уговором, имовином или обавезом, или
- настала по основу уговорних или других законских права, без обзира да ли су та права преносива или одвојива од ентитета или од других права и обавеза.

Појавни облици нематеријалне имовине су компјутерски софтвер, патенти, ауторска права, играни филмови, листе клијената, хипотекарско-услужна права, увозне квоте, франшизе, односи са купцем или добављачем, лојалност купаца, удео на тржишту и маркетиншка права.

Почетно мерење нематеријалне имовине врши се по набавној вредности или цени коштања.

Накнадно мерење након почетног признавања нематеријалне имовине врши се по трошковном моделу из Одељка 18 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете, односно по набавној вредности или цени коштања, умањеној за исправке вредности по основу кумулиране амортизације и обезвређења.

Амортизација нематеријалне имовине која подлежу амортизацији врши се применом пропорцијалног модела у року од 5 година осим улагања чије је време утврђено уговором, када се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

За нематеријалну имовину се сматра да сва имовина има коначан користан век трајања. Уколико предузеће није у стању да изврши процену корисног века трајања нематеријалне имовине, сматра се да је корисни век трајања 10 година.

Обрачун амортизације нематеријалне имовине врши се од почетка наредног месеца у односу на месец када је нематеријалне имовине стављено у употребу.

Основицу за обрачун амортизације нематеријалне имовине чини набавна вредност, односно цена коштања умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност нематеријалне имовине сматра се једнаком нули, осим када:

- постоји обавеза треће стране да купи имовину на крају њеног века трајања; или
- постоји активно тржиште за ту имовину и: (1) резидуална вредност се може утврдити према том тржишту и (2) вероватно је да ће такво тржиште постојати на крају века трајања имовине.

Накнадни издатак који се односи на нематеријалну имовину након њене набавке или завршетка увећава вредност нематеријалне имовине ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалне имовине коригује се и набавна вредност.

Друштво признаје интерно настале издатке у вези са нематеријалном ставком, укључујући и све издатке за активности истраживања и развоја, као расход онда када су настали осим уколико не чине део набавне вредности друге имовине која испуњава критеријуме признавања из Одељка 18 Међународног стандарда финансијског извештавања.

Друштво признаје издатке у вези са следећим ставкама као расход и не треба да признају такве издатке као нематеријалну имовину:

- интерно генерисане робне марке, логотипе, издавачка права, листе потрошача и ставке сличне по суштини,
- почетне активности (односно почетне трошкове), који укључују трошкове успостављања, попут правних и административних трошкова насталих приликом успостављања правног ентитета, издатке за отварање нове фабрике или предузећа (односно трошкове отварања) и трошкове започињања новог пословања или лансирања нових производа или процеса (односно трошкови пре почетка пословања),
- активности обуке,
- рекламне и промотивне активности,
- премештаја или реорганизације дела или целог ентитета,
- интерно генерисани гудвил.

Друштво признаје авансно плаћање имовине када је плаћање робе или услуга извршено пре испоруке робе или пружања услуга.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјална средства која предузеће користи у производњи, продаји робе или пружању услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе и од којих се очекује да буду коришћена дуже од једног обрачунског периода.

Појединачна ствар некретнина, постројења и опрема обухвата средство које:

- се држе за коришћење у производњи, производа или испоруци добара или услуга, за изнајмљивање другима или за административне сврхе, или
- за које се очекује да ће се користити дуже од једног обрачунског периода

Друштво признаје набавну вредност појединачног некретнине, постројења и опреме као средство ако и само ако:

- је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим средством приливати у предузеће и
- се набавна вредност или цена коштања тог средства може поуздано измерити.

Као некретнине, постројења и опрема признају се и подлежу амортизацији материјална средства која испуњавају услове за признавање прописане Одељком 17 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и за које се изврши процена да испуњавају услове за признавање некретнина, постројења и опреме.

Некретнине, постројења и опрему чине:

- Земљиште,
- Зграде,
- Покретне и непокретне радне машине,
- Теретна и путничка моторна возила,
- Намештај и непокретни инвентар,
- Канцеларијска опрема,
- Рачунарска опрема,
- Алат и инвентар за обављање делатности,
- Остала непоменута средства.

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме се врши по набавној вредности или по цени коштања. У набавну вредност некретнина, постројења и опреме се укључују и трошкови камата који су настали по основу изградње или набавке тих средстава у складу са Одељком 25 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете.

Накнадни издатак који се односи на већ признату некретнину, постројење и опрему приписује се књиговодственој вредности средстава када је вероватно да ће се убудуће остваривати економска корист од тог средства изнад његовог првобитно процењеног стандардног учинка.

Сви остали издаци у вези са некретнинама, постројењима и опремом се признају у расходе периода када су настали.

Накнадно мерење након почетног признавања некретнина, постројења и опреме врши се по моделу ревалоризације, односно по фер вредности на дан ревалоризације, умањеној за исправку вредности по основу амортизације и исправку вредности по основу обезвређења. Ревалоризација се врши једном у 5 година, односно довољно редовно како би се обезбедило да се књиговодствена вредност не разликује значајно од вредности до које би се дошло коришћењем фер вредности на крају извештајног периода. Фер вредност некретнина, постројења и опреме се утврђује проценом.

Ако се одређена ставка некретнина, постројења, опреме ревалоризује, цела класа некретнина, постројења, опреме којој та имовина припада се ревалоризује.

Уколико се књиговодствена вредност средстава повећава као резултат ревалоризације, то повећање треба да се призна у осталом укупном резултату и акумулира у капиталу у оквиру позиције ревалоризационе резерве. Међутим, повећање треба да се призна у добитак или губитак до висине износа којима се поништава ревалоризационо умањење истог средства претходно признатог у добитак или губитак.

Уколико се књиговодствена вредност средстава смањи као резултат ревалоризације, то смањење треба да се призна у добитак или губитак. Међутим, смањење треба да се призна у осталом укупном резултату до висине износа потражног салда у ревалоризационим резервама за то средство. Смањење које је признато у осталом укупном резултату смањује вредност акумулирану у капиталу у оквиру ревалоризационих резерви.

Основицу за обрачун некретнина, постројења и опреме чини набавна вредности односно цена коштања умањена за преосталу вредност.

Преостала вредност се процењује према вредностима на дан набавке.

Процену преостале вредности некретнине, постројења и опреме врши посебна комисија за процену преостале вредности коју образује директор предузећа. Преостала вредност се утврђује и умањује основицу за обрачун амортизације у случају када постоји јасна политика предузећа да се средство отуђи пре истека рока трајања или када је вредност на крају периода коришћења средстава (вредност отпада) значајна.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројења и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средстава ако испуњава услове да се призна као стално средство, тј. ако је век трајања дужи од годину дана и ако је вредност накнадног издатка виша од просечне бруто зараде по запосленом у Републици Србији, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике.

Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао. Такође, ако је накнадни издатак настао претежно по основу рада, потрошног материјала и ситнијих резервних делова тај издатак се исказује као текући трошак одржавања.

За накнадни издатак који увећава вредност нематеријалне имовине коригује се и набавна вредност.

Ако је век трајања уграђеног дела, признатог као накнадни издатак, различит од века трајања средстава у које је уграђен, онда се тај део води као посебно средство и амортизује се у току корисног века трајања.

Одстрањен део се расходује по процењеној вредности ако није могуће утврдити његову књиговодствену вредност.

Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми ради обављања делатности признају се и исказују на посебном рачуну као некретнине, постројења и опрема под условом да су испуњени услови за признавање из става 1. овог члана.

Амортизација улагања на туђим некретнинама, постројењу и опреми врши се на основу процењеног века коришћења који је утврђен уговором са власником тих средстава.

Некретнине, постројења и опрема отписују се на терет расхода путем амортизације. Износ некретнина, постројења и опреме који подлеже амортизацији, отписује се систематски током њиховог корисног века трајања применом пропорцијалних стопа амортизације која се утврђује на основу следећег века трајања и стопе амортизације:

Ред. Бр.	ГРУПА СРЕДСТАВА	Корисни век трајања (год.)	Стопа амортизације
1.	Земљиште	-	-
2.	Зграде	50-66	1,50 – 2,00
3.	Опрема за вршење делатности грађевинарства – радне машине	18-50	5,50 – 20,00
4.	Транспортна средства у друмском саобраћају	18-50	5,50 – 20,00
5.	Намештај, непокретни инвентар, канцеларијска, рачунарска опрема и друго	10-12	8,00-10,00
6.	Алат и инвентар за обављање делатности	4-10	10,00 – 25,00

Алат и ситан инвентар

Као стално средство признају се и подлежу амортизацији средства алата и ситног инвентара, чији је корисни век трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цена у

време набавке средства и за које се изврши процена да испуњава услове за признавање алата и ситног инвентара.

Средства алата и ситног инвентара за које није прописана стопа амортизације, исказују се као опрема на посебном аналитичком рачуну. Ако је њихов процењени век трајања мањи од једне године, стављањем у употребу алата и ситног инвентара отписује се 100% њихове вредности. Ако је њихов процењени век трајања дужи од једне године и појединачна набавна вредност мања од 50.000,00 динара отписују се по годишњој стопи од 50%. За остала средства утврђује се стопа која проистиче из процењеног века корисне употребе.

Средства алата и инвентара која не задовољавају наведене услове исказују се као обртна средства (залихе).

Инвестиционе некретнине

Инвестициона некретнина је некретнина (земљиште или објекат, или део објекта, или обоје) коју држи власник или корисник лизинга у оквиру финансијског лизинга у циљу остваривања прихода од закупнине или пораста вредности капитала или и једног и другог, а не за:

- коришћење у производњи или испоруку добара или услуга или у административне сврхе,
- продају у редовном току пословања.

Инвестициона некретнина ствара токове готовине који су у великој мери независни од остаре имовине предузећа.

Инвестиционе некретнине су:

- земљиште које се држи ради дугорочног увећања вредности капитала, а не ради краткорочне продаје у оквиру редовног пословања,
- земљиште које се држи за будуће потребе, које тренутно нису утврђене (док се не утврди да ће земљиште бити коришћено као некретнина која се користи за редовно пословање или за потребе краткорочне продаје у оквиру редовног пословања, то земљиште се третира као да се држи ради увећања вредности капитала),
- зграда која је дата у закуп по основу једног или више оперативних лизинга,
- зграда која је празна а држи се ради давања у закуп по основу једног или више оперативних лизинга.

Почетно вредновање инвестиционе некретнине приликом стицања (набавке) врши се по набавној вредности или цени коштања. При почетном вредновању, зависни трошкови набавке се укључују у набавну вредност или цену коштања.

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину се приписују књиговодственом износу те инвестиционе некретнине, када је вероватно да ће се будуће економске користи увећати изнад почетно процењених приноса те инвестиционе некретнине.

Сви остали накнадни издаци се признају као расход у периоду у коме су настали.

Након почетног признавања, накнадно вредновање инвестиционе некретнине се врши према моделу поштене вредности. Поштена вредност инвестиционе некретнине је њена тржишна вредност односно највероватнија цена која би се у размени могла постићи на дан биланса стања, у складу са дефиницијом поштене вредности.

Поштена вредност се одређује без икаквих умањења за трошкове трансакција који би настали приликом евентуалне продаје или другог начина отуђења инвестиционе некретнине.

Процену поштене вредности инвестиционе некретнине врши комисија коју образује директор предузећа.

Добитак или губитак настао због промене поштене вредности инвестиционе некретнине се укључује у нето добитак или него губитак периода у коме је настао. Амортизација инвестиционих некретнина се не врши.

Залихе

Залихе су средства:

- која се држе за продају у уобичајеном току пословања,
- која су у процесу производње а намењени су продаји;
- у облику материјала или помоћних средстава која се троше у процесу производње односно приликом пружања услуга.

Залихе обухватају:

- робу која је набављена и држи се ради продаје, укључујући робу на мало која се држи ради продаје или земљиште и друге некретнине који се држе ради продаје,
- готове производе које је произвело предузеће;
- недовршене производе чија је производња у току,
- основни и помоћни материјал који се користи у процесу производње.

Залихе робе се вреднују по набавној вредности коју чине: фактурна цена добављача, увозне дажбине и други порези (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ), трошкови превоза, манипулативни трошкови други трошкови који се могу директно приписати стицању залиха робе.

Попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке робе.

Трошкови набавке могу укључивати и курсне разлике које директно настају приликом недавног стицања залиха које су фактурисане у страниј валути.

Обрачун излаза (продаје) залиха робе се врши по методу просечне пондерисане цене.

Утврђивање пондерисане просечне цене робе врши се после сваког улаза залиха.

На крају сваког извештајног периода оцењује се да ли је залихама умањена вредност, односно да ли је књиговодствена вредност у потпуности повратива (нпр. због оштећења, застарелости или пада продајних цена. Ако је ставки (или групи ставки) залиха умањена вредност, залихе треба одмеравати по продајној цени умањеној за трошкове довршења и продаје и треба признати губитак због умањења вредности.

Залихе материјала и резервних делова

Залихе материјала и резервних делова које се набављају од добављача вреднују се по набавној вредности, док се залихе материјала које су произведене у сопственој режији вреднују по цени коштања, односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Набавну вредност или цену коштања залиха чине сви трошкови набавке, трошкови производње (конверзије) и други настали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово садашње место и стање.

Трошкови набавке залиха обухватају: набавну цену, увозне дажбине и друге порезе (осим оних које предузеће може накнадно да поврати од пореских власти као што је ПДВ), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при утврђивању трошкова набавке, односно за износ истих се умањује набавна вредност.

Трошкови набавке могу укључивати и курсне разлике које директно настају приликом недавног стицања залиха које су фактурисане у страниј валути.

Када се материјал производи у сопственој режији и користи у наредној фази процеса производње, процењује се у висини трошкова производње тих залиха, а највише до нето продајне вредности тих залиха.

Обрачун излаза (утрошака) залиха материјала и резервних делова се врши по методу просечне пондерисане цене. Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза материјала и резервних делова.

Залихе недовршене производње и готових производа

Залихе недовршене производње и готових производа настају као резултат производног процеса предузећа. Ове залихе се вреднују по цени коштања односно по нето продајној вредности, ако је нижа.

Трошкови производње (конверзије) залиха обухватају трошкове који су директно повезани са јединицама производа, као што је директна радна снага. Они, такође, обухватају систематско додељивање фиксних и променљивих режијских трошкова који настају приликом утрошка материјала за производњу готових производа.

Фиксни режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који су релативно константни, без обзира на обим производње, као што су амортизација и одржавање зграда и опреме и трошкови руковођења и управљања предузећем.

Променљиви режијски трошкови су они индиректни трошкови производње који се мењају директно или скоро директно сразмерно промени обима производње као што су индиректни материјал и индиректна радна снага.

Недодељени режијски трошкови се признају као расход у периоду у коме су настали.

Променљиви Режијски трошкови се додељују свакој јединици производа на основу стварне употребе производних капацитета.

Трошкови који чине вредност залиха недовршене производње и готових производа утврђују се путем радних налога.

У цену коштања залиха се не признају:

- трошкови настали услед расипања материјала, нерационалног коришћења радне снаге,
- Режијски трошкови администрације који не доприносе довођењу залиха на садашње место и у садашње стање,
- трошкови продаје.

Трошкови позајмљивања се третирају у складу Одељком 25 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете.

Залихе недовршене производње и готових производа се вреднују по цени коштања.

Излаз залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Утврђивање пондерисане просечне цене врши се после сваког новог улаза залиха недовршене производње, односно готових производа. Могуће је да цена коштања залиха недовршене производње и готових производа не може да се поврати ако су те залихе оштећене или су изгубиле на квалитету, ако су постале у целини или делимично застареле, односно ако је њихова просечна цена опала. Опис ових залиха врши се до нето продајне вредности и то на појединачној основи.

Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца, повезаних (матичног, зависних и придружених) и осталих правних и физичких лица у земљи и иностранству по основу продаје производа, робе и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа, односно продаје до годину дана од дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца мере се по вредности из оригиналне фактуре.

Ако се вредност у фактури исказује у страниј валути, врши се прерачунавање у извештајну валуту по курсу важећем на дан трансакције.

Промене девизног курса од датума трансакције до датума наплате потраживања се исказују као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода.

Потраживања исказана у страниј валути на дан биланса прерачунавају се према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Индиректан отпис, односно исправка вредности потраживања од купаца на терет расхода периода преко рачуна исправке вредности врши се код потраживања од купаца код којих је од рока за њихову наплату прошло најмање 180 дана. Одлуку о индиректном отпису, односно исправци вредности потраживања од купаца преко рачуна исправке вредности на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Скупштина Друштва.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода се врши уколико је ненаплативост извесна и докуманетована – предузеће није успело судским путем да изврши њихову наплату и потраживање је претходно било укључено у приходе предузећа. Одлуку о директном отпису потраживања од купаца на предлог Комисије за попис потраживања и краткорочних пласмана доноси Скупшта Друштва.

Краткорочни финансијски пласмани и хартије од вредности којима се тргује исказују се по амортизованој вредности, не узимајући у обзир намеру предузећа да их држи до доспећа.

Хартије од вредности којима се тргује, односно које су купљене ради даље продаје исказују се по фер (тржишној) вредности. Ефекти промене фер (тржишне) вредности обухватају се као расходи и приходи периода.

Приходи и расходи

Приходи обухватају и приходе и добитке:

- Приход настаје у оквиру редовних активности предузећа и користе се неколико различитих назива укључујући продају, накнаде, камате, дивиденде, тантијеме и закупнине.
- Добити представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода али не настају у току редовних пословних активности предузећа. Када се добити признају у извештају о укупном резултату, они се обично приказују засебно, јер су сазнања о њима корисна за доношење економских одлука.

Приходи који се признају у билансу успеха обухватају: приходе од продаје робе, производа и услуга; приходе од активирања учинака; приходе од субвенција, дотација, регреса, компензација и повраћаја дажбина по основу продаје робе, производа и услуга; приходе од доприноса и чланарина и друге приходе који су обрачунати у књиговодственој исправи, независно од времена наплате.

Добити представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу али не морају да проистекну из уобичајених активности предузећа. Добити представљају повећања економских користи и по природи нису различити од прихода.

Добити укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, нереализоване добитке који проистичу из ревалоризације утрживих вредносних папира или произилазе из пораста исказане вредности дугорочних средстава. Добити се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће расходе .

Друштво одмерава приход по фер вредности примљених или потраживих накнада. Фер вредност примљених или потраживих накнада узима у обзир износ свих трговинских дисконта, дисконта за промтно измирење и количинских рабата које дозволи ентитет.

Друштво укључује у приход само бруто прилив економске користи које је предузеће примило или потражује за свој рачун. У приходе не укључује износе прикупљене за потребе трећих лица као што су порез на промет, порез на додату вредност или порез на робу и услуге. У заступничком односу предузеће у приход укључује само износ својих накнада. Износ плаћен на име главнице није приход Друштва.

Ради признавања, процењује се посебно свака трансакција продаје производа и робе.

Компонента продајне цене која се односи на обавезу сервисирања приходује се на временској основи.

Услуге се приходују према извршеним радовима и испостављеним привременим и окончаним ситуацијама.

Приликом продаје робе на кредит, камата се приходује у тренутку наплате.

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности предузећа и губитке:

- Расходи који настају у оквиру активности предузећа, укључују, на пример, трошкове продаје, зараде и амортизације. Они обично имају облик одлива или трошења имовине као што су готовина и готовински еквиваленти, залихе, некретнине, постројења и опрема.
- Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу настати у току редовних активности предузећа. Када се губици признају у извештају о укупном резултату, они се обично приказују засебно, јер су сазнања о њима карисна за доношење економских одлука.

У трошкове уобичајених активности предузећа укључују се: расходи директног материјала, трошкови рада, трошкови осталог материјала, производне услуге, резервисања, амортизација, нематеријални трошкови, порези и доприноси правног лица и други трошкови који се признају, независно од тренутка плаћања.

Губици који улазе у расходе периода могу (али не морају) да проистекну из уобичајених активности предузећа. Губици представљају смањења економских користи и по својој природи се не разликују од других расхода. Губици укључују и губитке који су последица катастрофа (пожар, поплава и сл.) и губитке произашле из продаје дугорочних средстава.

Расходи обухватају нереализоване губитке по основу негативних ефеката пораста курса валуте по задужењима предузећа у тој валути. Губици се приказују на нето основи, након умањења за одговарајуће приходе.

Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камате и други трошкови које предузеће има у вези са позајмљивањем средстава. Трошкови позајмљивања обухватају:

- Расход по основу камате израчунат коришћењем метода ефективне камате како је прописано Одељком 11 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете,
- Финансијска терећења у вези са финансијским лизингом признатим у Одељку 20 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете.
- Курсне разлике настале по основу позајмљивања у страниој валути, у износу до ког се сматрају кориговањем трошкова камате.

Трошкови позајмљивања се признају као расход периода у коме су настали, без обзира на то како се позајмљена средства користе.

Обавезе

Финансијским обавезама се сматрају:

- дугорочне обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, дугорочни кредити, обавезе по дугорочним хартијама од вредности и остале дугорочне обавезе),
- краткорочне финансијске обавезе (обавезе према повезаним правним лицима и правним лицима са узајамним учешћем, краткорични кредити и остале краткорочне финансијске обавезе),
- краткорочне обавезе из пословања (добављачи и остале обавезе из пословања),
- остале краткорочне обавезе.

Краткорочним обавезама се сматрају обавезе које доспевају у року до годину дана од дана чинидбе односно од дана састављања финансијских извештаја.

Финансијска обавеза је свака обавеза која представља уговорену обавезу:

- предаје готовине или другог финансијског средства другом предузећу;
- размене финансијских инструмената са другим предузећем под потенцијално неповољним условима.

Дугорочним обавезама сматрају се обавезе које доспевају за плаћање у периоду дужем од годину дана од дана састављања финансијских извештаја.

Приликом почетног признавања финансијска обавеза се вреднује по њеној набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је примљена за њу.

Трансакциони трошкови се укључују у почетно вредновање свих финансијских обавеза.

Након почетног признавања, све финансијске обавезе се вреднују по амортизованој вредности, осим обавеза које се држе ради трговања и деривата који представљају обавезе које се вреднују по поштеној вредности.

Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравњања и слично врши се директним отписивањем.

Порези и одложени порези

Сходно важећим прописима Друштво плаћа све порезе и доприносе:

- порез на додату вредност,
- порезе и доприносе на зараде и друга лична примања,
- порез на добит и
- порез на имовину .

Друштво признаје одложено пореско средство или обавезу за порез који је повратив или платив у будућим периодима а који је настао као резултат трансакција или догађаја из претходних периода. Такав порез настаје по основу разлика између износа средстава и обавеза предузећа који су признати у извештају о финансијској позицији и признавања тих средстава и обавеза од стране пореских органа, и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

За одложене порезе Друштво води евиденцију за све што се признаје, укључујући одбитне привремене разлике. Мерење се врши по пореским стопама за које се очекује да ће се примењивати у периоду када се обавеза буде измирила на основу пореских стопа важећих пореских закона.

Дугорочна резервисања

Резервисање је обавеза која је неизвесна у погледу рока и износа.

Резервисање ће бити признато:

- када Друштво има обавезу (законску или изведену) на датум извештавања која је настала као резултат прошлог догађаја,
- када је вероватно да ће одлив средстава који садржи економске користи бити потребан за измирење обавеза,
- када износ обавезе може поуздано да се процени.

Уколико ови услови нису испуњени, резервисање се не признаје.

Дугорочна резервисања обухватају:

- резервисања за трошкове у гарантном року,
- резервисања за трошкове обнављања природних богатстава,
- резервисања за задржане кауције и депозите,
- резервисања за трошкове реструктурирања предузећа,
- резервисања по основу судских спорова,
- остала дугорочна резервисања.

Дугорочна резервисања за трошкове и ризике се прате по врстама, а њихово смањење односно укидање врши се у корист прихода.

Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Друштво одмерава резервисање по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања. Најбоља процена је износ који би неки ентитет разумно платио да измири обавезу на крају извештајног периода или да је на тај датум пренесе трећој страни:

- Када резервисање обухвата велики број ставки, процена износа одражава одмеравање свих могућих исхода, према са њима повезаним вероватноћама. Резервисање ће стога бити различито зависно од тога да ли је вероватноћа губитка датог износа, на пример 60 процената или 90 процената. Када постоји континуирани низ могућих исхода, и када је свака тачка у том низу подједнако вероватна, користи се средишња тачка низа;
- Када резервисање настане као последица једне обавезе, појединачни највероватнији исход може бити најбоља процена износа потребног за измирење обавезе. Међутим, чак и у том случају, предузеће разматра друге могуће исходе. Када су други могући исходи или углавном виши или углавном нижи од највероватнијег исхода, најбоља процена ће бити виши или нижи износ.

Када је ефекат временске вредности новца материјалан, износ резервисања треба да буде садашња вредност очекиваног износа за измирење обавезе. Дисконтна стопа (или стопе) треба да буде стопа (или стопе) пре опорезивања која одражава тренутне тржишне оцене временске вредности новца. Ризици специфични за ту обавезу треба да се одразе или у дисконтној стопи или у процени износа који се захтевају за измирење обавезе, али не обоје.

Друштво ће искључити добитке од очекиваног отуђења имовине из одмеравања резервисања.

Када део или цео износ потребан за измирење резервисања може да рефундира друга страна (на пример, кроз потраживање од осигурања), ентитет треба да призна рефундирање као засебно средство само када је скоро извесно да ће предузеће добити рефундирање при измирењу обавезе. Износ рефундирања који се признаје не треба да превазилази износ резервисања. Потраживање по основу рефундирања треба да се презентује у извештају о финансијској позицији као средство и не треба да се пребијају са повезаним резервисањем. У извештају о укупном резултату, предузеће може да пребије свако рефундирање од друге стране са расходом који се односи на релевантно резервисање.

Друштво треба да одмерава резервисање по најбољој процени износа потребног за измирење те обавезе на датум извештавања. Најбоља процена је износ који би неки ентитет разумно платио да измири обавезу на крају извештајног периода или да је на тај датум пренесе трећој страни:

- Када резервисање обухвата велики број ставки, процена износа одражава одмеравање свих могућих исхода, према са њима повезаним вероватноћама. Резервисање ће стога бити различито зависно од тога да ли је вероватноћа губитка датог износа, на пример 60 процената или 90 процената. Када постоји континуирани низ могућих исхода, и када је свака тачка у том низу подједнако вероватна, користи се средишња тачка низа;
- Када резервисање настане као последица једне обавезе, појединачни највероватнији исход може бити најбоља процена износа потребног за измирење обавезе. Међутим, чак и у том случају, ентитет разматра друге могуће исходе. Када су други могући исходи или углавном виши или углавном нижи од највероватнијег исхода, најбоља процена ће бити виши или нижи износ.

Када је ефекат временске вредности новца материјалан, износ резервисања треба да буде садашња вредност очекиваног износа за измирење обавезе. Дисконтна стопа (или стопе) треба да буде стопа (или стопе) пре опорезивања која одражава тренутне тржишне оцене временске вредности новца. Ризици специфични за ту обавезу треба да се одразе или у дисконтној стопи или у процени износа који се захтевају за измирење обавезе, али не обоје.

Када део или цео износ потребан за измирење резервисања може да рефундира друга страна (на пример, кроз потраживање од осигурања), ентитет треба да призна рефундирање као засебно средство само када је скоро извесно да ће ентитет добити рефундирање при измирењу обавезе. Износ рефундирања који се признаје не треба да превазилази износ резервисања. Потраживање по основу рефундирања треба да се презентује у извештају о финансијској позицији као средство и не треба да се пребијају са повезаним резервисањем. У извештају о укупном резултату, ентитет може да пребије свако рефундирање од друге стране са расходом који се односи на релевантно резервисање.

Друштво искључује добитке од очекиваног отуђења имовине из одмеравања резервисања.

Друштво ће проверавати резервисања на сваки датум извештавања и да их коригује како би одражавале тренутну најбољу процену износа који би се захтевао за измирење обавезе на датум извештавања. Свако кориговање претходно признатих износа треба да се признаје у добитак или губитак осим уколико резервисање није првобитно признато као део набавне вредности средстава.

Резервисања извршена по једном основу не могу се корисити за резервисања по другом основу, нити се могу пребијати.

Накнадно установљене грешке

Грешке из претходних периода су пропусти и погрешна исказивања у финансијским извештајима предузећа за један или више претходних периода који настају услед некоришћења или погрешног коришћења, поузданих информација које:

- су биле доступне када су финансијски извештаји за те периоде били одобрени за објављивање,
- би било разумно очекивати да су могле бити прибављене и узете у обзир у састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

Такве грешке обухватају ефекте математичких грешака, грешака у примени рачуноводствених политика, прегледа или погрешних тумачења чињеница и криминалних радњи.

У мери у којој је то изводљиво, предузеће врши ретроактивну корекцију материјално значајних грешака из претходног периода у првом сету финансијских извештаја одобреном за објављивање након откривања тих грешака тако што ће:

- преправити упоредне износе за презентован(е) ранији(е) период(е) у којем(има) су се грешке догодиле; или
- ако се грешка догодила пре најранијег презентованог претходног периода, преправити почетна стања имовине, обавеза и капитала за најранији презентовани претходни период.

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно нераспоређеног губитка ранијих година.

Материјално значајном грешком сматра се грешка која је у појединачном износу или у кумулативном износу са осталим грешкама већа од 2% укупно оствареног прихода.

Накнадно установљене грешке које нису материјално значајне исправљају се на терет расхода, односно у корист прихода периода у коме су идентификоване.

Функционална валута и валута приказивања

Функционална валута као и извештајна валута предузећа, у складу са Одељком 30 Међународног стандарда финансијског извештавања за средње и мале ентитете, је динар.

4. Интерна финансијска контрола

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹⁹ прописана је обавеза Друштва да успостави систем финансијског управљања и контроле (у даљем тексту: Правилник).

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и спроводе као систем, односно ради се о свеобухватном процесу, који утврђују руководство и запослени у Друштву, и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе: уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање; испуњавање обавезе полагања рачуна; усклађеност са законима и другим прописима; обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

¹⁹ („Службени гласник РС“, бр. 99/11 и 106/13)

Систем финансијског управљања и контроле чине следећи елементи: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникације, и праћење и процена система.

1) Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Друштва. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Друштва и одговарајуће субординације.

Руководство Друштва је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања система интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Права и обавезе запослених у Друштву регулисана су Правилником о раду Водопривредног друштва „Западна Морава“, друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево број 225/1 од 13. августа 2015. године.

Правилником о организацији и систематизацији послова број 14/1 од 21. јануара 2019. године уређена је организациона структура и опис послова који се обављају у оквиру организационих делова (сектора), систематизација радних места - назив и опис послова, број извршилаца за сваку врсту посла, врста и степен стручне спреме и други посебни услови за рад на тим пословима, као и друга питања од значаја за организацију и рад Друштва.

У Друштву су образовани следећи организациони делови:

- 1) Директор,
- 2) Саветник директора,
- 3) Интерни ревизор,
- 4) Сектор правних, кадровских и општих послова,
- 5) Финансијско рачуноводствени сектор,
- 6) Сектор техничке оперативе:
 - (1) Служба за пројектовање и стручног надзора;
 - (2) Служба за хидроградњу, шумарство, заштиту од ерозија и бујица:

Друштво је правилницима, одлукама и упутствима уредило одређене послове из делокруга своје делатности, односно пословања, да би омогућило остваривање задатих циљева и унапређење истог.

Правилницима су уређени: организација и систематизација послова, рачуноводство и рачуноводствене политике, радни односи, јавне набавке, безбедност и здравље на раду, канцеларијско пословање, коришћење службених возила, одобравање и употреба средстава репрезентације, спонзорства и донације, упућивање запослених на службени пут, употреба алкохола и опојних средстава, док је одлукама регулисана: расподела радног времена, придржавање кодекса корпоративног управљања и друго.

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима подразумева идентификацију потенцијалних догађаја који могу имати негативан утицај на остваривање циљева Друштва, процену сваког ризика, те праћење и контролу. Пословање Друштва је изложено различитим спољним и унутрашњим ризицима, а идентификовањем, те проценом учесталости и озбиљности сваког појединачног ризика долази се до одговарајућег метода управљања ризиком и успостављања контроле.

Руководилац корисника јавних средстава је, у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, дужан да усвоји стратегију управљања ризиком, која се ажурира сваке три године, као и у случају да се контролно окружење значајније измени. Контроле које служе за свођење ризика на прихватљив ниво морају бити анализирани и ажурирани најмање једном годишње.

Друштво континуирано спроводи активности неопходне за функционисање и унапређење финансијског управљања и контроле кроз:

- обезбеђење реализације пословних активности и трансакција у складу са прописима, интерним актима и закљученим уговорима;
- обезбеђење реалности, објективности и интегритета финансијских и пословних извештаја;
- економично, ефикасно и ефективно коришћење средстава.

У претходном периоду предузето је низ активности на успостављању и развијању савременог информационог система развијајући паралелно апликативни део који покрива пословне процесе и инфраструктуру која обезбеђује његово несметано функционисање.

Друштво врши екстерну проверу ИСО стандарда које је имплементирало у пословање, и то:

- ISO 9001/2015 Систем менаџмента квалитета
- ISO 14001/2015 Систем управљања заштитом животне средине
- ISO 45001/2018 Систем менаџмента безбедношћу и здрављем на раду

Примарни циљ усвајања система менаџмента квалитета је повећање ефикасности Друштва кроз успостављање и примену процесног приступа у пословању. Прецизним дефинисањем улазних и излазних елемената свих процеса и дефинисањем потребних ресурса за њихову реализацију, створиће се основа за ефикасније планирање и обезбедити повратна информација о квалитету извршених услуга.

Друштво је у току 2020. године предузело низ активности на унапређењу финансијског управљања и контроле у делу управљања ризицима и то: донело је Одлуку о образовању радне групе за увођење и развој система финансијског управљања и контроле у ВД „Западна Морава“ д.о.о. Краљево број 433/1 од 15. јуна 2020. године, донело је Решење о именовању руководиоца одговорног за увођење и развој система финансијског управљања и контроле број 433/2 од 15. јуна 2020. године, Министарству финансија Републике Србије, Централној јединици за хармонизацију, Сектору за интерну контролу и интерну ревизију, упутило је Захтев за обуку запослених из области система финансијског управљања и контроле у јавном сектору број 432/1 од 15. јуна 2020. године, донело је План за спровођење и развој финансијског управљања и контроле број 458/1 од 25. јуна 2020. године и усвојило је Изјаву о мисисји, визији и циљевима број 458/2 од 26. јуна 2020. године

Руководство Друштва није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову процену и контролу у складу са чланом 6. став 2.

Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

3) Контролне активности

Контроле обухватају писане политике и процедуре и њихову примену, а успоставља их руководство у писаном облику. Процедуре треба да су успостављене на начин да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, с тим да морају бити одговарајуће, а да трошкови за њихово увођење не превазиђу очекивану корист од њиховог увођења. Контролним активностима, које су садржане у процедурама, нарочито се успостављају правила ауторизације и одобравања, затим подела (сегрегација) дужности (да се онемогући једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности), обезбеђује систем дуплог потписа, адекватно документовање, правила за приступ средствима и информацијама, те интерне верификације (провере законитости) и поуздано извештавање. Контролне активности се врше као превентивне (у току вршења трансакције/процеса) и корективне (накнадне) контроле којима се исправљају уочене неправилности.

У поступку ревизије утврђено је да руководство Друштва није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

4) Информисање и комуникација

За успешно финансијско управљање и контролу од битног значаја је успостављање адекватног информационог система и ефективно комуницирање на свим хијерархијским нивоима корисника јавних средстава.

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити.

Да би се то остварило Друштво је, 13. фебруара 2020. године, са предузећем DP Products д.о.о., Београд закључило Уговор број 130/1 о испоруци пословно – рачуноводственог пакета BIZNISOFТ, инсталирало програмски пакет на четири рачунара (корисника) који су у локалној рачунарској мрежи, извршило обуку запослених за рад у овом програму и отпочело са евидентирањем и коришћењем новог програма од 1. јануара 2020. године. Програмски пакет омогућава према потреби повезивање и више рачунара (корисника) у локалну мрежу на којима се налазе програми за: финансијско књиговодство, фактурисање, обрачун зарада, кадровску евиденцију, уговоре о делу, благајну и путне налоге, финансијску оперативу-еbanking, основна средства, са могућношћу миграције шифрарника и почетног стања – формирање стартних података за почетак инсталације и поставке, као и миграције матичних података и података из претходних 12 месеци за обрачун просека. Програм омогућава имплементацију програмских пакета за: комерцијално пословање, робно материјално књиговодство, праћење производње и магацинско пословање, са могућношћу миграције шифрарника артикала и почетног стања – формирање стартних података за почетак инсталације и поставке BIZNISOFТA.

На тај начин Друштво је успоставило информациони систем који омогућава опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Поред наведеног Друштво користи 16 рачунара и шест лап топа који су повезани у локалну мрежу која је повезана на NAS SERVER, МТС провајдера.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева континуирани процес надгледања финансијског управљања и контроле његове адекватности, функционалности, као и одговарајуће дизајнирање, са циљем побољшања његове ефикасности. Праћење и процена система се изводи на неколико начина: текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом.

Налаз: Друштво није усвојило стратегију управљања ризицима у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору и није доставило Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2019. годину Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, чиме није поступио у складу са чланом 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије утврђено је, да је Друштво у току 2020. године предузело активности на успостављању финансијског управљања и контроле у јавном сектору тако што је: донело Одлуку о образовању радне групе за увођење и развој система финансијског управљања и контроле у ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево донело је Решење о именовању руководиоца одговорног за увођење и развој система финансијског управљања и контроле, Министарству финансија Републике Србије, Централној јединици за хармонизацију, Сектору за интерну контролу и интерну ревизију, упутило је Захтев за обуку запослених из области система финансијског управљања и контроле у јавном сектору, донело је План за спровођење и развој финансијског управљања и контроле и усвојило је Изјаву о мисисји, визији и циљевима.

Ризик: Неадекватан систем финансијског управљања и контроле може да доведе до потешкоћа или поремећаја у пословању Друштва, односно може угрозити остваривање основних циљева Друштва на ефикасан и економичан начин.

Препорука број 1: Препоручује се Друштву да настави са активностима започетим ради успостављања система финансијског управљања и контроле, у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, који подразумева и: Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остваривање циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени); Усвајање писаних политика и процедура за

управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво и достављање Годишњег извештаја о систему финансијског управљања и контроле Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију.

4.2. Интерна ревизија

Одредбама члана 82. Закона о буџетском систему прописана је обавеза успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописани су модели успостављања интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, прописано је да се интерна ревизија успоставља на један од следећих начина:

(1) организовањем посебне функционално независне организационе јединице за интерну ревизију у оквиру корисника јавних средстава, која непосредно извештава руководиоца корисника јавних средстава;

(2) организовањем заједничке јединице за интерну ревизију на предлог два или више корисника јавних средстава, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија;

(3) обављањем интерне ревизије од стране јединице интерне ревизије другог корисника јавних средстава, на основу споразума, уз претходну сагласност Централне јединице за хармонизацију Министарства финансија.

С обзиром да Друштво у 2019. години није имало више од 250 запослених, није било у обавези да успостави посебну организациону јединицу за интерну ревизију.

Правилником о организацији и систематизацији послова број 14/1 од 21. јануара 2019. године, Друштво је систематизовало радно место интерног ревизора, као независну целину. На систематизовано радно место до дана вршења ревизије није извршено распоређивање запосленог за обављање послова интерне ревизије.

Друштво није организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених чланом 3. став 1. тачке 2) и 3) Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Налаз: Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик: Неуспостављање интерне ревизије на један од прописаних начина негативно утиче на целокупан систем интерне финансијске контроле, што може довести до одлагања процеса унапређења пословања, као и немогућности раног откривања процедура које је потребно унапредити у функцији ефикаснијег пословања.

Препорука број 2: Препоручује се Друштву да успостави интерну ревизију, у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. Програм пословања

Годишњи програм пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2019. годину усвојен је Одлуком Скупштине Друштва број 390/2 од 26. јуна 2019. године. Одлука о усвајању са Годишњим програмом пословања за 2019. годину, 28. јуна 2019. године је упућен Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност. На основу усаглашавања са мишљењем Министарства финансија број 023-02-00138/2019-03 од 13. августа 2019. године и мишљењем Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде број 023-02-1653/2019-09 од 8. јула 2019. године, која су дата на првобитну Одлуку о усвајању Годишњег програма пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2019. годину, донета је нова Одлука о усвајању Годишњег програма пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2019. годину, број 515/1 од 29. августа 2019. године. Програм пословања са одлуком о усвајању истог дана је прослеђен Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност.

На Годишњи програм пословања за 2019. годину, Друштво није добило сагласност Владе Републике Србије.

У поступку ревизије је утврђено да је Годишњи програм пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу Краљево за 2020. годину, усвојен 23. децембра 2019. године Одлуком Скупштине Друштва број 767/1 и исти је 25. децембра 2020. године упућен Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност. Након усаглашавања са мишљењем Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања број 023-01-00040/2020-05 од 10. марта 2020. године и мишљењем Министарства финансија број 023-02-00048/2020-03 од 6. маја 2020. године, Одлуком Скупштине Друштва број 483/1 од 3. јула 2020. године усвојен је Годишњи програм пословања за 2020. годину, који је истог дана упућен Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност.

Решењем, Владе Републике Србије 05 Број: 023-6310/2020 од 13. августа 2020. године, дата је сагласност на Програм пословања Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево за 2020. годину.

6. Финансијски извештаји

6.1. Биланс стања

Друштво је 19. децембра 2019. године донело Одлуку о попису и образовању комисија за попис имовине и обавеза за 2019. годину, на основу члана 16. до 18. Закона о рачуноводству, члана 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и члана 2. Правилника о организацији у спровођењу пописа имовине и обавеза. Скупштина Друштва је 31. јануара 2020. године донела Одлуку, којом се прихвата Извештај о годишњем попису имовине, потраживања, готовине и обавеза са стањем на дан 31. децембра 2019. године.

6.1.1. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 101.756 хиљада динара, чија структура је приказана у следећој табели:

Табела број 1 – Структура некретнина постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Земљиште	5.547	22.170
Грађевински објекти	44.663	24.672
Постројења и опрема	51.546	17.785
Укупно:	101.756	64.627

Процена вредности основних средства са стањем на дан 31. октобар 2019. године, извршена је од стране NEW ROYAL VALUATION BALKAN д.о.о, Београд и иста је са стањем на дан 31. децембар 2019. године евидентирана у пословним књигама Друштва.

Табела број 2 – Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2019. године

-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Свега НПО
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Стање 1. јануара 2019. године	22.170	39.041	52.259	113.470
Директна повећања			33.751	33.751
Пренос са/на конта основ. средства		(792)	792	-
Процена на дан 31. октобар 2019. године (повећања)		33.952	7.500	41.452
Остала смањења (расход)		(185)	(1.152)	(1.337)
Процена на дан 31. октобар 2019. године (смањења)	(16.623)	-	(28.422)	(45.045)
Стање 31. децембра 2019. године	5.547	72.016	64.728	142.291
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Стање 1. јануара 2019. године		14.369	34.474	48.843
Амортизација		663	3.071	3.734
Пренос са/на конта основ. средства		(332)	332	
Остала смањења		(77)	(466)	(543)
Процена на дан 31. децембар 2019. године		12.730	(24.230)	(11.500)
Стање 31. децембра 2019. године		27.353	13.182	40.535
САДАШЊА ВРЕДНОСТ				
На дан 31. децембар 2019. године	5.547	44.663	51.546	101.756
На дан 31. децембар 2018. године	22.170	24.672	17.785	64.627

6.1.1.1. Земљиште

У пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, исказано је земљиште у укупном износу од 5.547 хиљада динара и односи се на грађевинско земљиште у државној својини укупне површине 1 ха 35 ара 28 м².

Налаз: Друштво је на основу напомене, из Извештаја о процени основних средстава са стањем на дан 31. октобар 2019. године, која је извршена од стране NEW ROYAL VALUATION BALKAN д.о.о, Београд, да земљиште припада ЈП Националном парку Копаник, Копаник, из својих пословних књига на дан 31. децембар 2019. године, искњижило грађевинско земљиште у државној својини на којем Друштво има уписано право коришћења укупне површине од 8 ари, и укупне вредности у износу од 1.178 хиљада динара. На основу извршеног увида у Лист непокретности број 441 КО Крива Река – Имаоци права на парцели-Лист Б, утврђено је да Друштвено водопривредно предузеће „Западна Морава“ Краљево има уписано право коришћења, док је као носилац права својине уписана Република Србија, облик својине државна, са обимом удела 1/1. У делу терети на парцели лист Г-уписана је врста терета: земљиште у зони националног парка.

Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године, мање исказало земљиште, а више расходе по основу обезвређења имовине која се вреднује по фер вредности кроз биланс успеха у износу од 1.178 хиљада динара.

Ризик: Постоји ризик да корисници финансијских извештаја имају нетачне информације о вредности земљишта које користи Друштво.

Препорука број 3: Препоручује се Друштву да се обрати надлежном органу оснивача са иницијативом да за сво земљиште које користи, а које није евидентирано у пословним књигама Друштва, утврди обим и врсту права коју има на њима и да на основу одговора оснивача изврши његово евидентирање у пословним књигама.

На основу процене вредности основних средстава са стањем на дан 31. октобар 2019. године, Друштво је евидентирало смањење вредности земљишта у износу од 16.623 хиљаде динара.

6.1.1.2. Грађевински објекти

Грађевински објекти, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 44.663 хиљаде динара (24.672 хиљада динара у 2018. години) и односе се на:

Табела број 3 – Преглед грађевинских објеката

Врсте грађевинских објеката	-у хиљадама динара-	
	2019. година	2018. година
Управна зграда уписана у лист непокретности бр. 6126	13.891	6.821
Зграда пословних услуга уписана у лист непокретности бр. 9428	4.245	3.149
Зграда пословних услуга уписана у лист непокретности бр. 6866	11.402	7.542
Викенд кућа уписана у лист непокретности бр. 441	9.966	4.761
Двособан стан у Краљеву	5.159	1.830
Помоћни и остали грађевински објекти	-	569
Укупно:	44.663	24.672

На основу процене вредности основних средстава са стањем на дан 31. октобар 2019. године, Друштво је евидентирало повећање вредности грађевинских објеката у износу од 21.222 хиљаде динара.

У складу са одредбама Закона о јавној својини, Друштво је дана 7. априла 2020. године поднело захтев Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде – Републичкој дирекцији за воде којим тражи да ово Министарство предложи Влади да да сагласност да се на непокретностима на којима је Друштво у јавној евиденцији о непокретностима и правима на њима, уписано као носилац права коришћења, држалац или фактички (ванкњижни) корисник, упише као носилац јавне својине.

6.1.1.3. Постројења и опрема

Постројења и опрема, на дан 31. децембар 2019. године, исказана су у износу од 51.546 хиљада динара (17.784 хиљаде динара у 2018. години) и односе се на:

Табела број 4 – Преглед постројења и опреме на дан 31. децембар 2019. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
Транспортна средства	31.934	4.898	27.036
Радне и помоћне машине	26.900	7.246	19.654
Канцеларијска и рачунарска опрема	2.080	265	1.815
Опрема за смештај радника и алата	1.732	355	1.377
Остала опрема за делатности	2.082	418	1.664
Укупно	64.728	13.182	51.546

Друштво је у току 2019. године, извршио набавку и у пословним књигама евидентирало повећање вредности постројења и опреме у износу од 33.751 хиљада динара.

Табела број 5 – Преглед набављене опреме у 2019. години

-у хиљадама динара-

ОПИС	2019. година
Теретна возила, прикључна возила и радне машине	25.280
Путничка возила	5.919
Канцеларијска и рачунарска опрема	1.034
Остала опрема	1.518
Укупно:	33.751

Повећање вредности постројења и опреме највећим делом односи се на: набавку теретних возила (два теретна возила - кипер, један мини дампер, један утоваривач, један багер и два прикључна возила) у укупном износу од 25.280 хиљада динара, набавку два путничка аутомобила марке Шкода у укупном износу од 5.919 хиљада динара, канцеларијске и рачунарске опреме (радни столови, монитори, и слично) у износу од 1.034 хиљаде динара и набавку остале опреме (два контејнера за смештај радника, пумпе и слично) у износу од 1.518 хиљада динара.

Смањење вредности постројења и опреме у току 2019. године, у износу садашње вредности од 4.878 хиљада динара, односи се:

- на расходовање опреме набавне вредност у износу од 1.152 хиљаде динара и исправке вредности у износу од 466 хиљада динара на основу Одлуке вршиоца дужности директора о усвајању пописа средстава, обавеза и потраживања на дан 31. децембар 2019. године број 82/1-од 3. фебруара 2020. године и
- на смањење вредности опреме по основу процене основних средства у износу набавне вредности од 28.422 хиљаде динара и исправке вредности од 24.230 хиљада динара.

6.1.2. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 1.169 хиљада динара и односе се на:

Табела број 6 – Преглед дугорочних финансијских пласмама

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Учешће у капиталу Пословног удружења водопривредних предузећа Србије	5	5
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.164	1.225
Укупно:	1.169	1.230

Остали дугорочни финансијски пласмани у износу од 1.164 хиљаде динара у целисти се односе на потраживања од запослених и бивших запослених по Уговорима о откупу стана број 376/1 и 377/1 од 6. септембра 2012. године, са роком отплате на период од 30 година.

У складу са чланом 5. наведених уговора Друштво врши шестомесечно усклађивање, неотплаћеног дела зајма за откуп станова, са кретањем цена на мало у Републици Србији.

6.1.3. Залихе

Залихе Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у укупном износу од 2.473 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 7 – Структура залиха

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	1.634	5.487
Роба	107	107
Плаћени аванси за залихе и услуге	732	1.787
Укупно	2.473	7.381

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

Залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 1.634 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 8 – Структура материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Материјал	3.556	4.298
Алат и инвентар	6.453	4.621
Исправка вредности материјала, резервних делова, алата и инвентара	(8.375)	(3.432)
Укупно:	1.634	5.487

Материјал у износу од 3.556 хиљада динара, односи се на материјал по магацинима у Краљево, Крушевцу и Копаонику и састоји се од: разних врста и величина амортизера и цеви, арматурне мреже, антифриза, бетонских плоча и прстенова, разних врста вентила и вијака, резане грађе, дизни и осталог материјала.

Алат и инвентар, у пословним књигама Друштва, исказан је у износу од 6.453 хиљаде динара, и у највећем делу се састоји од: брусница, бренера, секира, секача за бетон, ручних дизалица, разних врста бургија, клешта, лопата, ашова, будака, крамова, чекића, радних одеља, ципела, мајица и осталог алата и инвентара.

Налаз: Друштво је у оквиру залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, на дан 31. децембар 2019. године, исказало залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара код којих није било обрта у временском периоду дужем од годину дана. Укупна вредност залиха које нису имале обрт, односно које нису биле коришћене и трошене у периоду дужем од једне године износи 2.749 хиљада динара. За залихе материјала, резервних делова, алата и инвентара код којих није било обрта у временском периоду дужем од годину дана Друштво, у 2019. години као ни у претходним годинама, није преиспитало могућност евентуалне реализације тих залиха и њихово свођење на нето оствариву вредност, односно није вршило процену нето оствариве вредности залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са захтевима Одељка 13 – Залихе (параграф 27.2 – 27.4) МСФИ за МСП.

Због наведеног, Друштво је у финансијским извештајима на дан 31. децембар 2019. године, више исказало залихе материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, а мање расходе обезвређења залиха материјала и робе из ранијих година у износу од 2.749 хиљада динара.

Ризик: Уколико Друштво не врши процену нето оствариве вредности залиха, у складу са Одељком 13 - Залихе МСФИ за МСП, постоји ризик од нетачног исказивања вредности залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара као и података у финансијским извештајима.

Мера предузета у поступку ревизије: Друштво је у поступку ревизије, 10. септембра 2020. године извршило процену нето оствариве вредности залиха материјала, резервних делова, алата и инвентара, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са захтевима Одељка 13 – Залихе (параграф 27.2 – 27.4) МСФИ за МСП и исто евидентирало у пословним књигама на начин да је повећанло расходе по основу исправки грешака из ранијих година које нису материјално значајне, као и исправку вредности материјала, резервних делова, алата и инвентара у износу од 2.749 хиљада динара.

Залихе робе

Залихе робе, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 107 хиљада динара (107 хиљада динара у 2018. години), а односе се на робу у магацину у Краљевоу набављену у ранијим годинама.

Плаћени аванси за залихе и услуге

Плаћени аванси за залихе и услуге, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 732 хиљаде динара и чине их:

Табела број 9 – Структура плаћених аванса за залихе и услуге

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Плаћени аванси за робу у земљи	514	650
Плаћени аванси за услуге у земљи	1.184	2.103
Исправка вредности плаћених аванса	(966)	(966)
Укупно:	732	1.787

Плаћени аванси за робу у земљи у износу од 514 хиљада динара дати су следећим добављачима: Regeneration д.о.о., Крагујевац у износу од 491 хиљада динара, Miloš Petrol д.о.о., Рашка у износу од 21 хиљада динара и NIS а.д., Нови Сад у износу од две хиљаде динара.

Плаћени аванси за услуге у земљи у износу од 1.184 хиљаде динара извршени су следећим добављачима:

Табела број 10 – Аналитички преглед плаћених аванса за услуге у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
CD HIS д.о.о., Ниш	833
Мото Logistic д.о.о., Београд	133
Form Metal д.о.о., Нова Пазова	86
МС Global Audit д.о.о., Београд	83
Остали	49
Свега	1.184
Исправка вредности плаћених аванса за услуге у земљи	(966)
Укупно:	218

6.1.4. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје, на дан 31. децембар 2019. године, исказана су у износу од 28.803 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 11 – Структура потраживања по основу продаје

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања од купаца у земљи	32.569	13.375
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(3.766)	(3.766)
Укупно:	28.803	9.609

Потраживања од купаца у земљи

Потраживања од купаца у земљи у износу од 32.569 хиљада динара односе се на потраживања од купаца приказаних у следећој табели:

Табела број 12 – Аналитички преглед потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Грађевинско предузеће Николић д.о.о., Краљево	13.777
Општина Власотинце, Власотинце	8.696
ЈВП Србијаводе, Београд - ВПЦ Морава Ниш	5.219
Град Краљево, Краљево	1.497
ЈП Завод за урбанизам, изградњу и уређење општине Нови Пазар, Нови Пазар	1.305
Остали купци	2.075
Укупно:	32.569

Исправка вредности потраживања од купаца у земљи

Исправка вредности потраживања од купаца у земљи у износу од 3.766 хиљада динара, у целости се односи на исправку вредности потраживања од купаца из ранијих година која су приказана у следећој табели:

Табела број 13 – Аналитички преглед исправке вредности потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
ЈП Завод за урбанизам, изградњу и уређење општине Нови Пазар, Нови Пазар	1.305
Механизација Каблар д.о.о., Краљево	572
Бетон инжињеринг, Краљево	516
Општина Нови Пазар, Нови Пазар	479
Град Краљево, Краљево	432
ЈП за уређење грађевинског земљишта, Краљево	234
МГ Сигнал систем д.о.о, Краљево	131
Исправка вредности осталих купаца	97
Укупно:	3.766

6.1.5. Друга потраживања

Друга потраживања, на дан 31. децембар 2019. године, исказана су у износу од 2.493 хиљада динара (1.910 хиљада динара у 2018. години) и односе се на:

Табела број 14 – Преглед других потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања за више плаћени порез на добит	2.412	1.826
Потраживања од запослених по основу бонова за бензин	6	10
Потраживања од фонда инвалидности	69	68
Потраживања за накнаде боловања које се рефундирају	6	6
Укупно:	2.493	1.910

6.1.6. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 20.197 хиљада динара и односе се на: наменски орочена средства по Уговору о наменски ороченом депозиту број 53-413-1601047.2 од 30. октобра 2019. године, у циљу обезбеђења потраживања Ванса Intesa а.д., Београд по основу Уговора о кредитној линији број 53-583-0000029.0 од 30. октобра 2019. године, у износу од 20.177 хиљада динара и 20 хиљада динара на део дугорочних финансијских пласмана који доспева до једне године.

6.1.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовина и готовински еквиваленти, на дан 31. децембра 2019. године, исказани су у износу од 36.364 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 15 – Структура готовинских еквивалената и готовине

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Новчана средства на текућим (пословним) рачунима	36.345	35.917
Новчана средства у благајни	19	10
Новчана средства на рачуну за боловање преко 30 дана	-	6
Укупно:	36.364	35.933

Новчана средства на текућим (пословним) рачунима у износу од 36.345 хиљада динара, односе се на расположива новчана средства Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, код следећих пословних банака:

Табела број 16 – Преглед текућих (пословних) рачуна по банкама

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Vanca Intesa а.д., Београд	35.988
ОТР банка Србија – филијала Краљево	313
Војвођанска банка а.д., Нови Сад – филијала Краљево	22
Банка Поштанска штедионица а.д., Београд	22
Укупно:	36.345

Друштво је са пословним банкама усагласило стање на текућим (пословним) рачунима на дан 31. децембар 2019. године.

6.1.8. Порез на додату вредност

Порез на додату вредност, на дан 31. децембар 2019. године, исказан је у износу од 13.713 хиљаде динара (11.570 хиљада динара у 2018. години) и односи се на:

Табела број 17 - Преглед обавеза за порез на додату вредност

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
ПДВ у примљеним фактурама по општој стопи	46	108
ПДВ на плаћене авансе члан 10. став 2. Закона о ПДВ-у	450	450
Потраживања за више плаћени порез на додату вредност	13.217	11.012
Укупно:	13.713	11.570

6.1.9. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења, на дан 31. децембар 2019. године, исказана су у износу од 9.860 хиљада динара и односе се на:

Табела број 18 – Структура активних временских разграничења

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Потраживања за нефактурисани приход	9.815	-
Остала активна временска разграничења	45	785
Укупно:	9.860	785

Потраживања за нефактурисани приход у износу од 9.815 хиљада динара, односе се на потраживања од ЈВП Србијаводе, Београд за изведене грађевинске радове у 2019. години (припремни радови - набавка материјала - ломљени камен), по Уговору о извођењу хитних санационих радова, на подручју општине Ивањица: Река Моравица - заштита леве обале Моравице у насељу Бедина варош (800м) у циљу стабилизације обале и заштите стамбених објеката од поткопавања и урушавања, број 618/1 од 24. октобра 2019. године, а који су фактурисани у 2020. години.

Остала активна временска разграничења у износу од 45 хиљада динара, односе се на: унапред плаћене премије неживотног осигурања, осигуравајућем друштву ДДОР Нови Сад а.д.о., Нови Сад у износу од 20 хиљада динара и 25 хиљада динара на разграничене трошкове по основу обавеза за обрачунате зараде пензионисаног радника, по Уговору о раду број 9/39-404 од 25. марта 2019. године.

6.1.10. Капитал

Капитал Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, исказан је у укупном износу од 144.041 хиљада динара и односи се на:

Табела број 19 – Структура укупног капитала

Назив	2019. година	2018. година
Основни капитал	82.745	82.745
Резерве	122	122
Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опрема	24.414	-
Нераспоређени добитак	36.760	38.174
Укупно;	144.041	121.041

6.1.10.1. Основни капитал

Основни капитал у износу од 82.745 хиљада динара састоји се од:

Табела број 20 – Структура основног капитала

Назив	2019. година	2018. година
Државни капитал	82.710	82.710
Остали основни капитал	35	35
Укупно:	82.745	82.745

У пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, државни капитал исказан је у износу од 82.710 хиљада динара.

На основу одлуке Владе Републике Србије 05 Број: 023-8843/2015 од 20. августа 2015. године, извршена је промена правне форме Предузећа у друштво са ограниченом одговорношћу, која је Решењем Агенције за привредне регистре БД број 109249/2015 од 24. децембра 2015. године уписана у Регистру привредних субјеката. Чланом 7. ове одлуке прописано је да основни капитал Друштва на дан 31. децембар 1997. године износи 12.000 хиљада динара, као и да је исти уплаћен у целости.

Износ регистрованог основног капитала Друштва код Агенције за привредне регистре није усаглашен са износом основног капитала Друштва у пословним књигама.

Остали основни капитал, на дан 31. децембар 2019. године исказан је у износу од 35 хиљада динара и односи се на остали основни капитал, који је у поступку усклађивања почетног стања, на дан 1. јануара 2004. године, са Међународним стандардом финансијског извештавања 1 – Прва примена МСФИ, као и у складу са прелазним одредбама Правилника о Контном оквиру и садржини рачуна у Контном оквиру за предузећа, задруге и предузетнике²⁰ рекласификован са рачуна – извори ванпословних средстава.

6.1.10.2. Резерве

У пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су статутарне резерве у износу од 122 хиљаде динара, које су формиране расподелом добити у периоду од 1997. до 2010. године, на основу одлука Скупштине Предузећа, у складу са одредбама члана 26. Статута Друштвеног водопривредног предузећа „Западна Морава“, Краљево број 828/2 од 11. новембра 1997. године.

²⁰ („Службени гласник РС“, бр. 53/04, 11/05 и 51/05)

6.1.10.3. Ревалоризационе резерве по основу ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опрема

Ревалоризационе резерве, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 24.414 хиљада динара и настале су евидентирањем разлика између књиговодствене и процењене вредности некретнина, постројења и опреме у току 2019. године (Напомена: 6.1.1)

6.1.10.4. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак, на дан 31. децембар 2019. године, исказан је у укупном износу од 36.760 хиљада динара и односи се на:

Табела број 21 – Преглед нераспоређеног добитка

-у хиљадама динара-		
Назив	2019. година	2018. година
Нераспоређени добитак ранијих година	31.901	25.627
Нераспоређени добитак текуће године	4.859	12.547
Укупно:	36.760	38.174

Скупштина Друштва је, у складу са чланом 16. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2019. годину²¹ на седници одржаној дана 23. октобра 2019. године донела одлуку о расподели нераспоређеног добитка за пословну 2018. годину у износу од 12.547 хиљада динара на следећи начин:

- 50% добити у износу од 6.274 хиљаде динара се уплаћује у буџет Републике Србије,
- 50% добити у износу од 6.273 хиљаде динара остаје Друштву, односно усмерава се у инвестиције.

Решењем, Владе Републике Србије 05 Број: 41-11626/2019 од 21. новембра 2019. године, дата је сагласност на Одлуку о расподели добити за пословну 2018. годину Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево.

Друштво је на прописани рачун буџета Републике Србије дана 28. новембра 2019. године, извршило уплату 50% распоређеног добитка за пословну 2018. годину у укупном износу од 6.274 хиљаде динара.

Скупштина Друштва је на седници одржаној дана 3. септембра 2019. године, донела Одлуку о расподели добити за 2015. годину број 521/1 и Одлуку о расподели добити за 2016. годину број 520/1. Наведене одлуке су истог дана упућене Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност.

Дописима Министарства привреде: број 400-00-03864/2019-09 и број 400-00-03869/2019-09, Друштво је обавештено да Одлуке о расподели добити за 2015. и 2016. годину, неће бити предмет упућивања Влади Републике Србије на разматрање. У образложењу Министарства привреде је као разлог неупућивања одлука на разматрање Влади, наведен значајан проток времена од када је било неопходно донети наведене одлуке, значајан проток времена од именовања председника Скупштине Друштва, који је именован Закључком Владе 24 Број: 119-5084/2018 од 31. маја 2018. године, као и значајан проток времена до достављања наведених Одлука о расподели добити за 2015. и 2016. годину Министарству привреде на даљу надлежност.

²¹ („Службени гласник РС“, број 95 од 8. децембра 2018., 72 од 7. октобра 2019.)

У постуку ревизије утврђено је да је у финансијским извештајима, на дан 31. децембар 2017. године, исказан нераспоређени добитак текуће године у износу од 12.029 хиљада динара.

Такође је утврђено да Скупштина Друштва није донела одлуку о расподели нераспоређеног добитка исказаног у финансијским извештајима за 2017. годину у износу од 12.029. хиљада динара, већ само Изјаву, број 131/3 од 29. јуна 2018. године, да Скупштина Друштва није донела одлуку о расподели добити која је упућена Агенцији за привредне регистре приликом предаје финансијских извештаја за 2017. годину.

Друштво је Министарству привреде упутило допис број 196/1 од 2. априла 2019. године са молбом за добијање сагласности Владе Републике Србије на Одлуку о расподели добити за 2017. годину, која није донета од стране Скупштине Друштва. У прилогу дописа Министарству привреде Друштво је доставило Изјаву, број 131/3 од 29. јуна 2018. године, да Скупштина Друштва није донела одлуку о расподели добити која је упућена Агенцији за привредне регистре приликом предаје финансијских извештаја за 2017. годину.

До дана вршења ревизије од стране Министарства привреде Друштву није достављен одговор, као ни сагласност Владе Републике Србије.

У току ревизије Скупштина Друштва је, у складу са чланом 16. став 1. Закона о буџету Републике Србије за 2020. годину²² на седници одржаној дана 11. септембра 2020. године донела Одлуку о расподели добити за пословну 2019. годину број 719, у износу од 4.859 хиљада динара на следећи начин:

- 50% добити у износу од 2.430 хиљада динара се уплаћује у буџет Републике Србије,
- 50% добити у износу од 2.429 хиљада динара остаје Друштву, односно усмерава се у инвестиције.

Друштво је Одлуку о расподели добити за 2019. годину ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево, дописом број 732 дана 16. септембра 2020. године, упутило Министарству привреде Републике Србије на даљу надлежност.

6.1.11. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања, на дан 31. децембар 2019. године, исказана су у износу од 39.586 хиљада динара и у целости се односе на резервисања по основу меница и банкарских гаранција издатим Јавном водопривредном предузећу Србијаводе, Београд, као средство обезбеђења за отклањање недостатака у гарантном року, а у складу са закљученим уговорима.

6.1.12. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе, на дан 31. децембар 2019. године исказане су у износу од 8.585 хиљада динара (у 2018. години у износу од 1.674 хиљаде динара) одмерене су сагласно Одељку 29. МСФИ за МСП – Порез на добитак по основу привремених разлика код сталних средстава која подлежу амортизацији у износу од 4.277 хиљада динара и по основу привремених разлика која је резултат ревалоризације у износу од 4.308 хиљада динара.

Табела број 22 – Преглед промена на одложеним пореским средствима

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Стање на дан 1. јануар 2019. године	1.674
Повећање одложених пореских обавеза	6.911
Стање на дан 31. децембар 2019. године	8.585

²² („Службени гласник РС“, број 95 од 8. децембра 2018., 72 од 7. октобра 2019.)

6.1.13. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 10 хиљада динара и односе се на остатак дуга по кредиту за набавку девет фиксних линија и 14 мобилних телефона у склопу пакета „BizPaket“ на период од две године, по Уговору о коришћењу пакета услуга „BizPaket“ број U 53353/01, који је 17. септембра 2018. године закључен са Телеком Србија а.д., Београд.

6.1.14. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 19.153 хиљаде динара (15.781 хиљада динара у 2018. години) и у целости се односе на обавезе према добављачима у земљи и то:

Табела број 23 – Преглед обавеза према добављачима у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	8.220
AGR Уникор д.о.о., Краљево	5.522
HSV д.о.о., Власотинце	2.308
Кор Hager д.о.о., Нови Пазар	738
NIS а.д., Нови Сад	504
MC Group Enigma д.о.о., Крушевац	465
USTGOM Кораоник а.д., Краљево	288
TGR Spasojević prevoz, Трстеник	231
Остали добављачи	877
Укупно:	19.153

Друштво је, у складу са одредбама члана 18. Закона о рачуноводству путем ИОС образаца, извршило усаглашавање обавеза према добављачима у земљи.

6.1.15. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 162 хиљаде динара и односе се на:

Табела број 24 – Преглед осталих краткорочних обавеза

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе по основу пореза на накнаде зарада које се рефундирају	6	6
Обавезе за нето накнаду према запосленом пензионеру	-	41
Обавезе према запосленима по основу накнаде трошкова превоза	13	18
Обавезе за нето накнаде председнику Скупштине Друштва	135	-
Обавезе према физичким лицима по уговорима о закупу	8	-
Обавезе по основу обустава из зарада запослених	-	16
Укупно:	162	81

6.1.16. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Обавезе по основу пореза на додату вредност, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 40 хиљада динара и односе се на: обрачунати порез на додату вредност на мањак материјала по попису у износу од 21 хиљада динара и 19 хиљада динара на

обрачунати порез на додату вредност на мањак ситног инвентара по попису са стањем на дан 31. децембар 2019. године.

6.1.17. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, на дан 31. децембар 2019. године, исказане су у износу од 5.227 хиљада динара и односе се на:

Табела број 25 – Преглед обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Назив	2019. година	2018. година
Обавезе за порез из резултата	4.581	2.457
Такса за истицање фирме	4	4
Обавезе за порез на доходак грађана на накнаде председнику Скупштине Друштва	34	-
Обавезе за ПИО допринос на накнаде председнику Скупштине Друштва	44	-
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	564	2
Укупно:	5.227	2.463

6.2. Биланс успеха

6.2.1. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 371.281 хиљада динара и у целости се односе се на приходе од продаје производа и услуга на домаћем тржишту, који су остварени од извођења радова на изградњи и санацији хидротехничких објеката. Највећим делом се односе на приходе остварене од извођења следећих радова:

- на уређењу Ивичког потока и потока Парац на територији општине Горњи Милановац у износу од 58.259 хиљада динара, са наручиоцем Водопривредно д.о.о. Морава, Чачак, по основу Уговора број 371/1 од 10. децембра 2018. године.
- извођење грађевинских радова на регулацији водотокова другог реда на територији општине Власотинце у износу од 53.310 хиљада динара, по основу Уговора број 345/1, који је дана 7. јуна 2019. године закључен са општином Власотинце.
- извођење хитних санационих радова на подручју општине Ивањица: Река Моравица заштита леве обале Моравице у износу од 28.583 хиљаде динара, са наручиоцем ЈВП Србијаводе, Београд на основу привремених и окончаних ситуација, а по основу Уговора број 618/1 од 24. октобра 2019. године.
- редовног одржавања објекта за заштиту од поплава и одржавања водотокова на Водној јединици „Западна Морава-Крушевац“ у износу од 24.370 хиљада динара, са наручиоцем ЈВП Србијаводе, Београд на основу привремених и окончаних ситуација, а по основу Уговора број 307/1 од 20. маја 2019. године.
- регулација и партерно уређење приобаља реке Јошанице и Самоковке у износу од 20.197 хиљада динара, са наручиоцем ЈВП Србијаводе, Београд на основу привремених и окончаних ситуација, а по основу Уговора број 399/1 од 28. јуна 2019. године.

Фактурисање за изведене радове врши се у складу са закљученим уговорима.

6.2.2. Други пословни приходи

Други пословни приходи су исказани у износу од 315 хиљада динара и у целости се односе на приходе од закупа и то: 232 хиљаде динара на основу уговора о закупу магацинског простора и 83 хиљаде динара на основу решења о закупу стана.

6.2.3. Трошкови материјала

Трошкови материјала исказани су у износу од 30.696 хиљада динара и односе се на:

Табела број 26 – Структура трошкова материјала

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови материјала за израду	18.034	24.778
Трошкови осталог материјала (режијског)	12.662	18.684
Укупно:	30.696	43.462

Трошкови материјала за израду исказани су у укупном износу од 18.034 хиљаде динара и у целости се односе на утрошени бетон, камен, шљунак и песак за потребе обављања основне делатности друштва.

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани су у укупном износу од 12.662 хиљаде динара и чине их трошкови приказани у следећој табели:

Табела број 27 – Преглед трошкова осталог материјала (режијског)

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови материјала и резервних делова за текуће одржавање	3.694	1.724
Трошкови грађевинског материјала за текуће одржавање	6.197	15.403
Трошкови ауто гума и ХТЗ опреме	2.334	1.193
Трошкови осталог материјала	437	364
Укупно:	12.662	18.684

Трошкови материјала и резервних делова за текуће одржавање у износу од 3.694 хиљаде динара у целости се односе на: материјал за текуће одржавање (нитне, брусне плоче, електроде, фарбе, изолир траке, турпије, разне врсте вијака, навртки, сијалица, црева, зупчаника, опруга и осталог материјала) и резервне делове за текуће одржавање (филтери уља мењача, филтери ваздуха, моторна уља, маст, кочиона уља, заптивке, филтери горива, хидраулична уља и црева, сајле и остали резервни делови).

Трошкови грађевинског материјала за текуће одржавање у износу од 6.197 хиљада динара односе се на разне врсте геотекстила и поцинкованих жица, браве, шухои, каблови, бургије, ексери, типли, спрејеви, шарке, бетонске плоче и остали грађевински материјал.

Трошкови ауто гума и ХТЗ опреме у износу од 2.334 хиљаде динара у целости се односе на утрошене ауто гуме разних врста и величина као и ХТЗ опрему (радна одела, рукавице, мајице, ципеле, качкети и остало).

Трошкови осталог материјала исказани у износу од 437 хиљада динара односе се на утрошени канцеларијски материјал (фасцикле са механизмом, фломастере, тонере, коректоре, коверте, регистраторе, папир, спајалице, картон за корицење, фолије за пластифицирање и остало) као и материјал за одржавање хигијене у просторијама Друштва (судомил, детерџент, сапун, сунђер, течни сапун, средство против каменца и остало).

6.2.4. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани у износу од 16.093 хиљаде динара односе се на:

Табела број 28 - Структура трошкова горива и енергије

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови горива	15.433	14.870
Трошкови електричне енергије	625	388
Трошкови гаса	35	28
Укупно:	16.093	15.286

6.2.5. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 82.988 хиљада динара и односе се на трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 29 - Структура трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода

- у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto I)	64.725	48.470
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	11.315	8.679
Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима	449	330
Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	610	696
Трошкови накнаде члановима управљања и надзора	1.401	685
Остали лични расходи и накнаде	4.488	2.729
Укупно	82.988	61.589

Права, обавезе и одговорности из радног односа, као и зараде, накнаде зарада и друга примања запослених у Друштву уређени су Законом о раду, Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закон о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Законом о јавним предузећима, Правилником о раду ДВП „Западна Морава“, Краљево, број 225/1 од 13. августа 2015. године, Правилником о раду ВД „Западна Морава“ д. о.о. Краљево број 711/1 од 4. децембра 2019. године, Правилником о организацији и систематизацији послова број 14/1 од 22. јануара 2019. године, и уговорима о раду.

Налаз: Друштво није код надлежног министарства, пре исплате зарада за све месеце у 2019. години, оверавало обрасце за контролу обрачуна и исплате зарада (Образац ЗИП-1), што није у складу са чланом 14. Одлуке, Владе Републике Србије, о измени оснивачког акта Водопривредног друштва „Западна Морава“ друштво с ограниченом одговорношћу, Краљево 05 Број: 023-9804/2018 од 18. октобра 2018. године, којим је прописано да је Друштво дужно да пре исплате зарада овери образац за контролу обрачуна и исплате зарада.

Поступајући на тај начин Друштво је извршило исплату зарада, накнада зарада и осталих личних расхода за 2019. годину у укупном износу 82.988 хиљада динара, без примене члана 14. Одлуке Владе Републике Србије 05 Број: 023-9804/2018 од 18. октобра 2018. године и члана 66. Закона о јавним предузећима.

Ризик: Уколико Друштво врши исплату зарада запослених без овере образаца за исплату зарада од стране надлежног министарства, јавља се ризик да оснивач неће имати контролу над одливом јавних средстава.

Мера предузета у поступку ревизије: Друштво је, почев од исплате зарада за месец август 2020. године, дана 7. септембра 2020. године, извршило оверу ЗИП -1 Обрасца код надлежног министарства у складу са чланом 3. Уредбе о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима.

6.2.5.1. Трошкови зарада и накнаде зарада

Трошкови зарада и накнада зарада (брutto I) у 2019. години износе 64.725 хиљада динара.

Друштво је на почетку 2019. године имало укупно 54 запослених (на неодређено 52 и два на одређено време). На крају 2019. године Друштво је имало укупно 62 запослених (50 на неодређено и 12 на одређено време).

Табела број 30 – Структура трошкова зарада и накнада зарада (брutto I) у 2019. години

- у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Основна зарада за време проведено на раду	41.645
Зарада за радни учинак (стимулација)	10.542
Увећана зарада за минули рад	4.580
Увећана зарада за прековремени рад	1.728
Накнада зараде за време одсуствовања са рада на дан државног празника	1.441
Накнада зараде за време годишњег одмора	4.591
Накнада зараде за време плаћеног одсуства	112
Накнада зараде за време привремене спречености за рад до 30 дана	726
Накнада трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора	1.379
Накнада трошкова за исхрану у току рада	743
Умањење зараде у корист буџета	(2.762)
Укупно	64.725

Налази: Код обрачуна и исплате зарада и накнада зарада у току 2019. године у Друштву, утврђене су следеће неправилности:

-Друштво није, приликом обрачуна зараде у 2019 години, примењивао основицу за обрачун и исплату зарада која је била у примени на дан промене података о правној форми Друштва у Агенцији за привредне регистре, односно на дан 24. децембра 2015. године, која је износила 19.602 динара за месечни фонд од 174 часова рада, већ је примењивало увећану месечну основицу за обрачун зарада утврђену у износу од 24.674 динара за фонд од 174 часова рада. Поступајући на тај начин, Друштво је у 2019. години, више обрачунало и исплатило основну зараду запослених за износ од најмање 7.008 хиљада динара, што није у складу са чланом 5. став 1. Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

-Поред наведеног, Друштво је накнаде зарада запосленима за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене

спречености за рад до 30 дана, обрачунавало и исплаћивало у висини просечне зараде у претходних 12 месеци, у коју су биле укључене накнаде зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, што није у складу са чланом 114. став 1, а у вези члана 105. став 3. Закона о раду, а нису биле укључене накнаде трошкова за исхрану у току рада и накнаде трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора које се, као примање из радног односа, сматрају зарадом у смислу одредбе члана 105. став 3. Закона раду.

Чланом 114. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду зараде у висини просечне зараде у претходних 12 месеци у складу са општим актом и уговором о раду за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа.

Члана 105. ст. 1. и 3. Закона о раду прописано је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и време проведено на раду, зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.) и других примања по основу радног односа, у складу са општим актом и уговором о раду и да се под зарадом сматрају сва примања из радног односа, осим примања из члана 14., члана 42. став 3. тач. 4) и 5), члана 118. тач. 1-4), члана 119., члана 120. тачка 1) и члана 158. овог закона.

Мера предузета у поступку ревизије: Друштво је, почев од обрачуна зараде за месец септембар 2020. године, дана 5. октобра 2020. године, извршило обрачун накнаде зарада за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства и привремене спречености за рад до 30 дана, у висини просечне зараде у претходних 12 месеци у коју су укључена само примања из радног односа која се сматрају зарадом у смислу одредбе члана 105. став 3. Закона о раду.

Друштво је код обрачуна увећане зараде за минули рад, у току 2019. године, у основицу за обрачун минулог рада укључивало и део зараде за радни учинак (стимулацију) што није у складу са чланом 108. став 5. Закона о раду, којим је прописано да основицу за обрачун увећане зараде чини основна зарада утврђена у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

У поступку ревизије утврђено је да Друштво, почев од обрачуна зараде за месец јули 2020. године, обрачун увећања зараде за минули рад врши у складу са одредбама члана 108. став 5. Закона о раду и члана 53. Правилника о раду ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево број 711/1 од 4. децембра 2019 године.

Зараде пословодства

Послове пословодства Друштва обавља вршилац дужности директора кога је Решењем 24 Број: 119-5098/2019 од 23. маја 2019. године именовала Влада Републике Србије.

На основу Решења Владе Републике Србије 24 Број 119-5098/2019 од 23. маја 2019. године о именовању вршиоца дужности директора, Председник Скупштине Друштва и вршиоц дужности директора закључили су Анекс II уговора о раду да се радни однос именованог и обављање функције вршиоца дужности директора наставља на период до годину дана, од дана доношења решења, односно до 23. маја 2020. године. Истеком периода обављања функције вршиоца дужности директора од годину дана, Председник Скупштине Друштва и вршиоц дужности директора закључили су Анекс III уговора о раду да се радни однос именованог и обављање функције вршиоца дужности директора наставља до дана разрешења од стране Оснивача.

Основна зарада вршиоца дужности Директора утврђена је у тачки 6. Уговора о раду у висини 6 (шест) просечних зарада по запосленом код Послодавца у периоду од 28. августа 2018. године до 29. марта 2019. године, када је Анексом I уговора о раду од 29. марта 2019. године, промењена основна зарада и одређена на основу вредности радног часа за просечни месечни фонд од 174 часова рада и коефицијента радног места.

Новчани износ нето зараде вршиоца дужности директора није за све месеце у 2019. години био у складу са чланом 2. Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, којим је прописано да максимална зарада у јавном сектору не може бити већа од износа који се добија множењем највећег коефицијента за положај, утврђеног законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника и основице утврђене законом о буџету за текућу годину. Прегледом обрачуна зараде за вршиоца дужности директора за период од 1. јануара до 31. децембар 2019. године, у поступку ревизије утврђено је да разлика између износа обрачунате зараде у нето износу и максималне зараде утврђене Законом о утврђивању зараде у јавном сектору износи 288 хиљада динара без припадајућих пореза и доприноса.

Друштво је, као исплатилац зарада, дана 23. јуна 2020. године, у буџет Републике Србије, извршило уплату разлике између износа обрачунате зараде вршиоца дужности директора и максималне зараде утврђене Законом о утврђивању зараде у јавном сектору у износу од 288 хиљада динара са припадајућим порезима и доприносима.

Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима

Накнаде физичким лицима по основу уговора о привременим и повременим пословима исказане су у износу од 449 динара и за њих Друштво није био исплатилац накнаде, јер су наведена лица ангажована преко Омладинске задруге Нова дуга, Краљево по уговору број 221/1 од 24. септембра 2018. године.

Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнаде физичким лицима по основу осталих уговора исказани су у износу од 610 хиљада динара и односе се на трошкове смештаја запослених на терену и на трошкове закупа земљишта на основу закључених уговора са физичким лицима.

Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора

Трошкови накнада члановима органа управљања и надзора, у пословним књигама Друштва на дан 31. децембар 2019. године, односе се на трошкове накнаде представнику оснивача у износу од 983 хиљаде динара и 418 хиљада динара на грешком евидентиране трошкове по уговорима о делу на рачуну – трошкови накнада члановима органа управљања и надзора.

Представник Републике Србије, као оснивача Друштва, у Скупштини Друштва одређен је закључком Владе број 119-5084/2018 од 31. маја 2018. године. Решењем вршиоца дужности директора број 154/1 од 23. јула 2018. године представнику Републике Србије у Скупштини друштва, одређена је месечна надокнада у висини просечне зараде по запосленом увећане за 20% исплаћене у Републици у септембру месецу у години која претходи календарској години, за годину за коју се утврђује висина накнаде. Укупно обрачунати трошкови накнаде представнику оснивача у 2019. години износе 983 хиљаде динара.

6.2.5.2. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде у пословним књигама Друштва, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 4.488 хиљада динара и односе се на:

Табела број 31 – Структура осталих личних расхода и накнада

- у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови отпремнина код одласка у пензију	300
Трошкови превоза за долазак и одлазак са посла	1.397
Солидарна помоћ у случају смрти запосленог	120
Накнаде исхране и смештаја запослених на терену	955
Трошкови јубиларних награда	1.000
Трошкови службених путовања	688
Остала давања	28
Укупно	4.488

Трошкови отпремнина код одласка у пензију исказани у износу од 300 хиљада динара и односе се на трошкове отпремнина за два запослена која су стекла право на старосну пензију. Отпремнина је исплаћена у висини две просечне бруто зараде у Републици Србији, према последњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике на основу решења вршиоца дужности директора, а у складу са чланом 37. Правилника о раду.

Трошкови превоза за долазак и одлазак са посла исказани у износу од 1.397 хиљада динара и односе се на накнаде трошкова превоза запослених. Накнаде трошкова превоза исплаћује се у висини цене превозне карте у складу са чланом 36. Правилника о раду.

Накнаде исхране и смештаја запослених на терену исказане су у износу од 955 хиљада динара и односе се на накнаду исхране запослених на терену у износу од 925 хиљада динара и накнаде смештаја запослених у износу од 30 хиљада динара, предвиђене чланом 32. Правилника о раду.

Трошкови јубиларних награда исказани су у износу од 1.000 хиљаде динара и односе се на јубиларне награде запосленима којима је Друштво решењима утврдило право на јубиларне награде по основу 20, 30, 35 и 40 година непрекидног рада у радном односу на основу члана 63. Правилника о раду број 711/1 од 4. децембра 2019. године.

Трошкови службених путовања исказани у износу од 688 хиљада динара обухватају трошкове службених путовања и то: трошкове дневница у износу од 456 хиљада динара, трошкове смештаја у износу од 181 хиљада динара и остале трошкове у износу од 51 хиљада динара.

6.2.6. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у укупном износу од 191.856 хиљада динара и односе се на трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 32 – Структура трошкова производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив:	2019. година	2018. година
Трошкови услуга на изради учинака	185.198	413.562
Трошкови транспортних услуга	1.213	2.361
Трошкови услуга одржавања	2.295	2.435
Трошкови закупнина	154	57
Трошкови рекламе и пропаганде	33	-
Трошкови осталих услуга	2.963	483
Укупно:	191.856	418.898

Трошкови услуга на изради учинака у вредности од 185.198 хиљада динара, највећим делом у износу од 143.684 хиљаде динара односе се на:

- радове извршене од стране предузећа Водопривреда д.о.о., Пожаревац у вредности од 113.491 хиљада динара, на основу Уговора број 58/1 за извођење радова – Хитни санациони радови на објекту за заштиту од вода на десној обали Западне Мораве,
- радове извршене од стране ХСВ д.о.о., Власотинце у вредности од 16.145 хиљада динара на основу Уговора број 386/1 за извођење радова – Хитни радови на санацији леве и десне обале реке Моравица кроз градско језгро Ивањице,
- радове извршене од стране Водопривреда д.о.о., Пожаревац у вредности од 14.048 хиљада динара, на основу Уговора број 451/1 за извођење радова – Санација оштећења десне обале реке Западне Мораве.

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу од 2.295 хиљада динара и највећим делом у износу од 1.377 хиљада динара односе се на редовно одржавање ИЦБ машине.

Трошкови осталих производних услуга, у пословним књигама Друштва на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 2.963 хиљаде динара и доносе се на трошкове приказане у следећем прегледу:

Табела број 33 – Преглед трошкова осталих производних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година
Трошкови геометаркских услуга	2.206
Трошкови комуналних услуга	484
Трошкови осталих услуга	186
Трошкови услуга заштите на раду	68
Накнада за коришћење ауто пута	19
Укупно:	2.963

6.2.7. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 3.734 хиљаде динара и односе се на амортизацију: грађевинских објеката у износу од 663 хиљаде динара и постројења и опреме у износу од 3.071 хиљада динара.

6.2.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 13.262 хиљаде динара односе се на следеће:

Табела број 34 – Структура нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-		
Назив	2019. година	2018. година
Трошкови непроизводних услуга	3.277	3.528
Трошкови репрезентације	1.277	1.372
Трошкови премија осигурања	1.840	2.316
Трошкови платног промета	352	615
Трошкови чланарина	40	23
Трошкови пореза	4.352	417
Остали нематеријални трошкови	2.124	1.442
Укупно:	13.262	9.713

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу 3.277 хиљада динара и чине их следећи трошкови:

Табела број 35 – Преглед трошкова непроизводних услуга

-у хиљадама динара-		
Назив	2019. година	2018. година
Трошкови ревизије и процене вредности имовине	593	-
Трошкови адвокатских услуга	174	235
Трошкови консалтинг услуга	-	100
Трошкови здравствених услуга	206	25
Трошкови услуга осталих друштвених делатности	-	134
Трошкови стручног образовања и усавршавања	663	196
Трошкови лиценци	205	64
Трошкови услуга на рачунарским програмима	110	-
Трошкови услуга чишћења просторија	83	9
Остале непроизводне услуге	1.243	2.765
Укупно:	3.277	3.528

Трошкови репрезентације исказани су у износу 1.277 хиљада динара и односе се на: трошкове репрезентације у сопственим просторијама у износу од 696 хиљада динара, трошкове репрезентације – угоститељске услуге у износу од 537 хиљада динара и трошкове репрезентације – поклони за пословне партнере у износу од 44 хиљаде динара.

Трошкови премија осигурања исказани су у износу од 1.840 хиљада динара и у целости се односе на осигурање имовине и лица преко осигуравајућег друштва ДДОР Нови Сад – филијала Крагујевац.

Трошкови платног промета исказани су у износу 352 хиљаде динара и у целости се односе се на накнаду за услуге платног промета (провизија банкама).

Трошкови чланарина исказани су у износу од 40 хиљада динара и односе се на годишњу чланарину: Инжењерској комори Србије, Београд у износу од 30 хиљада динара и Пословном удружењу водопривредних предузећа, Београд у износу од 10 хиљада динара.

Трошкови пореза исказани су у износу 4.352 хиљаде динара и односе се на расходе приказане у следећој табели:

Табела број 36 – Преглед трошкова пореза

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови умањења зарада за 5%	3.923	-
Трошкови пореза на имовину	380	386
Комунална такса за истицање фирме	49	31
Укупно:	4.352	417

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 2.124 хиљаде динара и односе се на расходе приказане у следећој табели:

Табела број 37 – Преглед осталих нематеријалних трошкова

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Трошкови огласа	88	33
Трошкови принудне наплате	-	11
Таксе административне, судске, комуналне	356	400
Трошкови часописа и стручних публикација	818	18
Остали нематеријални трошкови	862	980
Укупно:	2.124	1.442

6.2.9. Финансијски приходи

Финансијски приходи, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 56 хиљада динара и односе се на следеће приходе:

Табела број 38 – Преглед финансијских прихода

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Приходи од камата (од трећих лица)	54	769
Остали финансијски приходи	2	1
Укупно:	56	770

6.2.10. Финансијски расходи

Финансијски расходи, на дан 31. децембар 2019. године, исказани су у износу од 55 хиљада динара и приказани су у следећој табели:

Табела број 39 – Финансијски расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2019. година	2018. година
Расходи камате (према трећим лицима)	7	581
Остали финансијски расходи	48	2
Укупно:	55	583

6.2.11. Остали приходи

Остали приходи исказани су у износу од 1.718 хиљада динара (7.028 хиљада динара у 2018. години) и односе се: на приходе остварене продајом расходованих основних средстава

на основу Извештаја о извршеном редовном годишњем попису ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево са стањем на 31. децембар 2018. године број 42/1 од 31. јануара 2019. године и Одлуке о отуђењу расходовањих основних средстава путем јавног оглашавања односно прикупљањем писмених понуда број 117/1 од 26. фебруара 2019. године у износу од 1.711 хиљада динара и на остале приходе у износу од седам хиљада динара.

6.2.12. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 22.080 хиљада динара и односе се на:

Табела број 40 – Структура осталих расхода

-у хиљадама динара-		
Назив	2019. година	2018. година
Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	687	216
Мањкови	2	5
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	237	288
Обезвређење некретнина, постројења и опреме по основу процене	20.924	-
Остали непоменути расходи	230	757
Укупно:	22.080	1.266

Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме, исказани су у износу од 687 хиљада динара и односе се на расход опреме по попису на дан 31. децембар 2019. године.

Мањкови исказани у износу од две хиљаде динара односе се на мањак по редовном годишњем попису на основу Извештаја о извршеном редовном годишњем попису ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево са стањем на дан 31. децембар 2019. године и Одлуке о усвајању Извештаја о извршеном редовном годишњем попису број 82/1 од 3. фебруара 2019. године.

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе исказани у износу од 237 хиљада динара у целости се односе на расходоване залихе материјала, које су дотрајале и нису више за употребу, по редовном годишњем попису на основу Извештаја о извршеном редовном годишњем попису ВД „Западна Морава“ д.о.о., Краљево са стањем на дан 31. децембар 2019. године и Одлуке о усвајању Извештаја о извршеном редовном годишњем попису број 82/1 од 3. фебруара 2019. године.

Остали непоменути расходи исказани у износу од 230 хиљада динара односе се на расходе: по основу трошкова парничних поступака по пресудама у износу од 134 хиљаде динара, по основу накнаде штете ФК Млади радници из Грдице у износу од 72 хиљаде динара и по основу једнократне новчане помоћи у износу од 24 хиљаде динара.

6.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 5. МСФИ за МСП, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се, према захтевима осталих одељака МСФИ за МСП, признају у оквиру капитала.

Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.4. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 6. МСФИ за МСП, Извештај о променама на капиталу треба да пружи информације о променама на капиталу током извештајног периода. Анализом позиција исказаних у Извештају о променама на капиталу за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 7. МСФИ за МСП, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовинских еквивалената и готовине током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања. Анализом позиција исказаних у Извештају о токовима готовине за 2019. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 8. МСФИ за МСП, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које се захтевају овим и осталим одељцима МСФИ за МСП, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима и да пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање. Анализом приказаних обелодањивања у Напоменама уз финансијске извештаје за 2019. годину утврђено је да наведене Напомене садрже сва неопходна обелодањивања у складу са Законом о рачуноводству и Одељком 8. МСФИ за МСП.

7. Јавне набавке

Планирање јавних набавки, услови, начин и поступак спровођења јавних набавки у 2019. години уређени су Законом о јавним набавкама и подзаконским актима донетим на основу тог закона. Друштво је у складу са одредбом члана 22. став 1. Закона о јавним набавкама, донело Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 470/1 од 31. децембра 2018. године, који је сагласно одредби члана 22. став 5. Закона о јавним набавкама, објављен на интернет страници Друштва.

Послови јавних набавки у Друштву, обављају се у оквиру сектора правних, кадровских и општих послова уз учешће представника других сектора, на које се предмети конкретних јавних набавки односе. Правилником о организацији и систематизацији послова број 14/1 од 21. јануара 2019. године систематизовано је радно место „референт за кадровске послове и јавне набавке“ коме је у опису послова предвиђено да учествује и спроводи послове јавних набавки. Друштво је, у складу са одредбом члана 134. став 1. Закона о јавним набавкама, омогућило запосленом који обавља послове јавних набавки похађање обуке и полагање стручног испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке. Запослени на овом

радном месту је пријављен од стране Друштва за полагање испита за стицање сертификата за службеника за јавне набавке дана 23. јула 2020. године.

Планирање набавки

Члановима 6. – 22. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке прописан је начин планирања набавки и доношења плана јавних набавки.

Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке предвиђа да план јавних набавки доноси директор Друштва најкасније до 31. јануара текуће године и да уколико се до наведеног рока не добије сагласност на годишњи програм пословања Друштва, може се донети привремени план јавних набавки. Предлог плана јавних набавки припремају носиоци планирања најкасније до 25. јануара за текућу годину на основу финансијских позиција из годишњег програма пословања и предлога јавних набавки.

Процењена вредност јавне набавке одређује се у складу са техничким спецификацијама утврђеног предмета набавке и утврђеним количинама, а као резултат претходног искуства у набавци конкретног предмета набавке и спроведеног истраживања тржишта.

План јавних набавки за 2019. годину усвојен је Одлуком директора Друштва, број 45/2 од 31. јануара 2019. године. У складу са одредбама члана 51. Закона о јавним набавкама, а на основу Одлука директора Друштва, план јавних набавки измењен је пет пута током 2019. године.

Измене плана јавних набавки се односе на следеће:

- првом изменом у плану јавних набавки мења се предмет јавне набавке на позицији 1.1.4. – комбинирка у мини багер, на основу Одлуке директора број 87/1 од 12. фебруара 2019. године,
- друга измена плана јавних набавки извршена је Одлуком директора број 440/1 од 23. јула 2019. године и односи се на: брисање поступка јавне набавке на позицији број 1.3.1. – санација куће на Копаонику и додавање новог поступка јавне набавке на позицији 1.1.18 – мини улта,
- Друштво је 23. августа 2019. године на основу Одлуке директора број 496/1, у складу са одредбом члана 51. став 4. Закона о јавним набавкама трећи пут изменило план јавних набавки и додало нову јавну набавку на позицији 1.3.3. – радови на инвестиционом одржавању „Механизације“,
- четврта измена плана јавних набавки извршена је Одлуком директора број 604/1 од 16. октобра 2019. године и односи се на, додавање новог поступка јавне набавке на позицији 1.1.19. – набавка камиона преко 10 тона носивости,
- Друштво је 9. децембра 2019. године на основу Одлуке директора број 725/1, у складу са одредбом члана 51. став 4. Закона о јавним набавкама пети пут изменило план јавних набавки. Овом Одлуком се додаје нови поступак јавне набавке на позицији 1.1.20. – јеж за ваљак и мења се предмет јавне набавке на позицији 1.1.4. – мини багер у багер.

Увидом у садржину плана јавних набавки за 2019. годину, након свих измена, утврђено је да је Друштво планирало спровођење поступака јавних набавки на које се закон примењује укупне процењене вредности у износу од 164.948 хиљада динара, од којих се на

добра односи 137.798 хиљада динара, на услуге 4.150 хиљада динара и на радове 23.000 хиљаде динара.

Реализација плана јавних набавки

Управи за јавне набавке, Друштво је у предвиђеним роковима, доставило тромесечне извештаје прописане одредбама члана 132. Закона о јавним набавкама и чланом 2. Правилника о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама.²³

Друштво је током 2019. године покренуло и спровело:

- 1) три отворена поступка јавне набавке, укупне процењене вредности у износу од 29.858 хиљада динара и
- 2) 11 поступака јавне набавке мале вредности укупне процењене вредности у износу од 25.520 хиљада динара.

На основу тромесечних извештаја утврђено је да је Друштво током 2019. године закључило уговоре о јавним набавкама, на које се Закон примењује, у вредности од 44.864 хиљаде динара и то: набавка добара у вредности од 33.293 хиљаде динара, набавка услуга у вредности од 3.573 хиљаде динара и набавка радова у износу од 7.998 хиљада динара, што представља 58% планираних јавних набавки.

У 2019. години против Друштва није поднет ниједан захтев за заштиту права Републичкој комисији за заштиту права.

7.1. Јавне набавке спроведене у отвореном поступку

Табела број 41 – Преглед јавних набавки спроведених у отвореном поступку, које су обухваћене у поступку ревизије

-у хиљадама динара-

РБ	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
1.	232/1	Камион троосовинац	15.000	Euro Tir Logistic д.о.о., Краљево	14.5.2019.	8.142
2.	606/1	Камион преко 10т носивости	6.858	М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	14.11.2019.	6.850
3.	504/1	Радови на инвестиционом одржавању објекта „Механизације“	8.000	Група понуђача: GTP IMES-COOP д.о.о., Београд; GDI-COOP.980 д.о.о., Београд и TEHNOMAG PROING д.о.о., Краљево	2.10.2019.	7.998
Укупно:			29.858			22.990

²³ („Службени гласник РС“, број 29/13)

7.2. Јавне набавке мале вредности

Табела број 42 – Преглед јавних набавки мале вредности, које су обухваћене поступком ревизије

-у хиљадама динара-

РБ	Број ЈН	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Изабрани понуђач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
1.	134/1	Гуме за моторна возила	1.000	Обнова д.о.о., Краљево	21.03.2019.	1.000
2.	113/1	Осигурање	2.000	а.д.о. ДДОР Нови Сад - филијала Крагујевац	18.03.2019.	1.423
3.	63/1	Теренска возила	4.970	Ауто Чачак д.о.о., Чачак	18.02.2019.	4.933
4.	187/1	Нисконосећа приколица за троосовинца	1.500	Energo Invest nova д.о.о., Смедерево	08.04.2019.	1.309
5.	163/1	Контејнери за смештај радника	3.000	Tehnix beo д.о.о., Београд	05.04.2019.	940
6.	355/1	Нисконосећа приколица	1.800	М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	21.06.2019.	1.725
7.	198/1	Сервисирање механизације	2.150	Group enigma МС д.о.о., Крушевац	30.04.2019.	2.150
8.	529/1	Мини дампер за превоз материјала	1.500	М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	16.09.2019.	1.235
9.	443/1	Мини улта	1.500	М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	06.08.2019.	1.416
10.	718/1	Багер	4.900	Аутопревозничко грађевинска радња Уникоп, Жича	20.12.2019.	4.602
11.	724/1	Јез за ваљак	1.200	М.Р. TRUCK-LKW д.о.о., Мојсиње	20.12.2019.	1.140
Укупно:			25.520			21.874

7.3. Утврђене неправилности у поступцима јавних набавки

Налаз: Друштво је у току 2019. године извршило набавку добара у укупном износу од 675 хиљада динара, а да претходно није спровело поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама, иако нису постојали разлози за изузеће од примене овог закона, што није у складу са одредбама чланова 7., 7а., и 39. став 2.

Увидом у аналитичку евиденцију добављача ЈП Електропривреда Србије, Београд утврђено је да је Друштво у току 2019. године, извршило набавку истоврсних добара, односно добара која имају исту намену, својства и припадају истој групи добара у општем речнику јавних набавки и то група 09300000 – Електрична енергија, у укупном износу од 675 хиљада динара без ПДВ-а.

Полазећи од члана 39. став 2. Закона о јавним набавкама који прописује да наручиоци нису обавезни да примењују одредбе овог закона на набавке истоврсних добара, услуга или радова чија је укупна процењена вредност на годишњем нивоу нижа од 500 хиљада динара, а имајући у виду да нису постојали ни разлози за изузеће од примене Закона о јавним набавкама прописани члановима 7. и 7а., утврђено је да је Друштво било у обавези да за набавку електричне енергије у износу од 675 хиљада динара без ПДВ-а спроведе одговарајући поступак јавне набавке прописан Законом о јавним набавкама.

Ризик: Због непримењивања Закона о јавним набавкама у поступцима набавки добара, услуга или радова, за Друштво постоји потенцијални ризик од неефикасног коришћења јавних средстава.

Препорука број 4: Препоручује се Друштву да, у наредном периоду набавку добара, услуга и радова за које у смислу члана 7., 7а. и 39. став 2., Закона о јавним набавкама, не постоје разлози за изузеће од примене овог закона, врши након спровођења одговарајућег поступка јавне набавке.

8. Потенцијалне обавезе

Према подацима достављеним од стране Сектора за правне и кадровске послове на дан 31. децембар 2019. године, пред судовима опште надлежности Друштво води укупно осам судских поступака.

Пред судовима опште надлежности у којима је Друштво тужена страна води се шест радно-правних спорова, процењене вредности у износу од 3.279 хиљада динара и један спор по основу накнаде штете процењене вредности 2.500 хиљада динара.

Друштво, на дан 31. децембар 2019. године, није извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу наведених судских спорова. По изјави одговорних лица, коначан исход спорова на дан биланса стања није могуће предвидети, и да по овим споровима не могу настати материјално значајне негативне последице по Друштво.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ВОДОПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА „ЗАПАДНА МОРАВА“, ДРУШТВО С
ОГРАНИЧЕНОМ ОДГОВОРНОШЋУ, КРАЉЕВО**

САДРЖАЈ

1. БИЛАНС СТАЊА ...	72
2. БИЛАНС УСПЕХА	75
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ.....	77
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	78
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	79

1. БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2019. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање	Почетно стање
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		102.925	65.857	59.443
И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА				
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права				
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина				
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		101.756	64.627	58.156
1. Земљиште	6.1.1.1.	5.547	22.170	22.170
2. Грађевински објекти	6.1.1.2.	44.663	24.672	25.258
3. Постројења и опрема	6.1.1.3.	51.546	17.785	102.728
4. Инвестиционе некретнине				
5. Остале некретнине, постројења и опрема				
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми				
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми				
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА				
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.2.	1.169	1.230	1.287
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		5	5	5
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани		1.164	1.225	1.282
V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања				
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
Г. ОБРТНА ИМОВИНА		113.903	120.410	184.608
И. ЗАЛИХЕ	6.1.3.	2.473	7.381	44.689
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар		1.634	5.487	5.068
2. Недовршена производња и недовршене услуге				
3. Готови производи				
4. Роба		107	107	107
5. Стална средства намењена продаји				
6. Плаћени аванси за залихе и услуге		732	1.787	39.514

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање	Почетно стање
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.4.	28.803	9.609	5.028
1. Купци у земљи – матична и зависна правна лица				
2. Купци у иностранству – матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи – остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству – остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		28.803	9.609	5.028
6. Купци у иностранству				
7. Остала потраживања по основу продаје				
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.5.	2.493	1.910	1.230
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.6.	20.197	53.222	0
1. Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица		20.177	0	0
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		20	53.222	0
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.7.	36.364	35.933	128.806
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.8.	13.713	11.570	4.516
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.9.	9.860	785	339
Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		216.828	186.267	244.051
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА				
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ		144.041	121.041	108.494
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.1.10.1.	82.745	82.745	82.745
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва с ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал		82.710	82.710	82.710
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал		35	35	35
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ	6.1.10.2.	122	122	122
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ	6.1.10.3.	24.414	0	0
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6..1.10.4	36.760	38.174	25.627
1. Нераспоређени добитак ранијих година		31.901	25.627	13.598
2. Нераспоређени добитак текуће године		4.859	12.547	12.029
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК				
1. Губитак ранијих година				
2. Губитак текуће године				
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		39.586	39.586	24.996
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.1.11.	39.586	39.586	24.996
1. Резервисања за трошкове у гарантном року		39.586	39.586	24.996
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање	Почетно стање
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених				
5. Резервисања за трошкове судских спорова				
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ				
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				
3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи				
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга				
8. Остале дугорочне обавезе				
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12.	8.585	1.674	317
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		24.616	23.966	110.244
I. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.13.	10	50	0
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи		10	50	0
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе				
II. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ		0	5.518	87.605
III. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.14.	19.153	15.781	13.676
1. Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи				
2. Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи – остала повезана правна лица у земљи		19.153	15.781	13.676
4. Добављачи – остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи				
6. Добављачи у иностранству				
7. Остале обавезе из пословања				
IV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.15.	162	81	6.235
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.16.	40	49	41
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.17.	5.227	2.463	1.988
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА		24	24	699
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				
Б. УКУПНА ПАСИВА		216.828	186.267	244.051
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА				

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		371.596	583.417
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ			
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.	371.281	583.033
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту		371.281	583.033
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту			
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА			
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.2..	315	384
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		338.629	572.485
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ			
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.3.	30.696	43.462
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.4.	16.093	15.286
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.5.	82.988	61.589
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.6.	191.856	418.898
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.7.	3.734	1.921
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА			21.616
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.8.	13.262	9.713
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		32.967	10.932
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.9.	56	770
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		2	1
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица			
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи		2	1
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		54	269
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)			
Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.10.	55	583

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		48	2
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи		48	2
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		7	581
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)			
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		1	187
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА			
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		0	520
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.11.	1.718	7.028
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.12.	22.080	1.266
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		12.606	16.361
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		12.606	16.361
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		5.144	2.457
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		2.603	1.357
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК		4.859	12.547
Т. НЕТО ГУБИТАК			

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 1. јануара 2019. до 31 децембра 2019. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I. НЕТО ДОБИТАК		4.859	12.547
II. НЕТО ГУБИТАК			
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштва			
а) добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		4.859	12.547
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ за период од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ	381.298	546.408
I. Приливи готовине из пословних активности		
1. Продаја и примљени аванси	381.242	545.556
2. Примљене камате из пословних активности	56	769
3. Остали приливи из редовног пословања	0	83
II. Одливи готовине из пословних активности	326.249	575.882
1. Исплате добављачима и дати аванси	239.677	508.109
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	82.988	61.588
3. Плаћене камате	55	581
4. Порез на добитак	2.457	3.015
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	1.072	2.589
III. Нето прилив готовине из пословних активности	55.049	0
IV. Нето одлив готовине из пословних активности	0	29.474
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА	41	56
I. Приливи готовине из активности инвестирања		
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	41	56
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене донације		
II. Одливи готовине из активности инвестирања	40.502	10.243
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	40.502	10.243
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	40.461	10.187
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА	20	10
I. Приливи готовине из активности финансирања		
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)	20	10
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе		
II. Одливи готовине из активности финансирања	14.177	53.222
1. Дугорочни кредити (одливи)		
2. Краткорочни кредити (одливи)	14.177	53.222
3. Остале обавезе (одливи)		
4. Финансијски лизинг		
5. Исплаћене дивиденде		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	14.157	53.212
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	381.359	546.474
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	380.928	639.347
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	431	0
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	0	92.873
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	35.933	128.806
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	36.364	35.933

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ за период од 01.01.2019. до 31.12.2019. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Нераспоређе ни добитак	Ревалоризаци оне резерве	Укупан капитал
Почетно стање претходне године					
а) дуговни салдо рачуна					108.494
б) потражни салдо рачуна	82.745	122	25.627		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
а) исправке на дуговној страни рачуна					
б) Исправке на потражној страни рачуна					
Кориговано почетно стање претходне године					
а) кориговани дуговни салдо рачуна					108.494
б) кориговани потражни салдо рачуна	82.745	122	25.627		
Промене у претходној години					
а) промет на дуговној страни рачуна					
б) промет на потражној страни рачуна			12.547		
Стање на крају претходне године					
а) дуговни салдо рачуна					121.041
б) потражни салдо рачуна	82.745	122	38.174		
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
а) исправке на дуговној страни рачуна					
б) исправке на потражној страни рачуна					
Кориговано почетно стање текуће година					
а) кориговани дуговни салдо рачуна					121.041
б) кориговани потражни салдо рачуна	82.745	122	38.174		
Промене у текућој години					
а) промет на дуговној страни рачуна			6.273	4.308	29.273
б) промет на потражној страни рачуна			4.859	28.722	
Стање на крају текуће године					
А) дуговни салдо рачуна					144.041
б) потражни салдо рачуна	82.745	122	36.760	24.414	